

Azərbaycan növbəti beynəlxalq tədbirə evsahibliyi edir

UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakıda keçirilməsi ölkəmizin yüksək global nüfuzunun təsdiqidir

İyun ayında Bakı bir neçə beynəlxalq tədbirə evsahibliyi etdi. İyunun 20-21-də Milli Məclisdə Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Məclisi (QDİT PM) Baş Assambleyasının 53-cü plenar sessiyası, iyunun 24-26-da Heydər Əliyev Mərkəzində BMT-nin Dövlət Xidmətləri Forumu keçirildi. İyunun 30-dan isə paytaxtımızda UNESCO-nun (BMT-nin Təhsil, Elm və Mədəniyyət üzrə Təşkilatı) Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası start götürdü.

Ümumdünya İrs Komitəsinin 42-ci sessiyasında qəbul edilmiş qərara əsasən, Azərbaycan bu mötəbər qurumun növbəti sessiyasına evsahibliyi etmək hüququ əldə edib. Azərbaycan üçün mühüm əhəmiyyətə malik belə bir qərarın qəbul olunması ölkəmizin UNESCO ilə tərəfdaşlıq münasibətlərində yüksək səviyyədə inkişaf etdiyini göstərir. Prezident İlham Əliyev iyunun 10-dək davam edəcək sessiyanın Bakıda layiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədilə müvafiq sərəncam imzalayıb və Təşkilat Komitəsi yaradılıb. Prezidentin başqa bir sərəncamı ilə sessiyada iştirakla əlaqədar Azərbaycana gələcək cənəbilər və vətəndaşlığı olma-

yan şəxslər üçün viza prosedurları sadələşdirilib. Beləliklə, UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakıda yüksək səviyyədə keçirilməsi təşkil olunub. UNESCO-nun məramı dünyada ölkələr arasında adından da görün-
düyü kimi elm, təhsil və mədəniyyət sahələrində əməkdaşlıq körpüsü salmaqdır. Məqsəd beynəlxalq miqyasda sülhə və təhlükəsizliyə töhfələr verməkdir. Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra əksər mötəbər beynəlxalq təşkilatlarla olduğu kimi UNESCO ilə də əməkdaşlığa başlayıb. Artıq 27 ildir ki, respublikamız UNESCO ilə fəal əməkdaşlıq həyata keçirir.

Bu təşkilatla Azərbaycan arasında əlaqələrin təməlini qoyulmasında xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin böyük xidmətləri var. Ulu Öndər 1993-cü ilin dekabrında Fransaya səfəri zamanı UNESCO-nun Baş direktoru ilə görüşü zamanı Azərbaycanla bu təşkilat arasında əlaqələri müzakirə edib. Təşkilatın qaydalarına görə, üzv dövlət təhsil, elm və mədəniyyətlə məşğul olan qurumların fəaliyyətini bu təşkilatın işi ilə əlaqələndirmək üçün ilk növbədə Milli Komissiya yaratmaq yolu ilə müvafiq tədbirlər həyata keçirməlidir. Ulu Öndər Heydər Əliyev Fransaya səfərdən sonra, 1994-cü il fevralın 21-də UNESCO üzrə Azərbaycan Respublikasının Milli Komissiyası yaradılması barədə sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev də bu mötəbər təşkilatla əlaqələrin inkişaf etdirilməsinə böyük diqqətə yanaşır. 2004-cü ilin sentyabr ayında Azərbaycanın UNESCO yanında Daimi Nümayəndəliyi təsis edilmiş, 2006-cı ildə isə ölkəmiz UNESCO-nun "Qeyri-maddi mədəni irsin qorunması haqqında" Konvensiyasını təsdiq edib.

Ardı 4-cü səh.

İkitərəfli dostluq münasibətləri bundan sonra da uğurla inkişaf edəcək

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 2-də Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenkoya telefonla zəng edib.

Prezident İlham Əliyev Belarus Prezidentini II Avropa Oyunlarının yüksək səviyyədə təşkilatçıları və Belarus idmançılarının bu yarışlarda qazandığı uğurlar münasibətilə təbrik edib. Dövlət başçısı, eyni zamanda Aleksandr Lukaşenkoya Belarus Respublikasının milli bayramı - Müstəqillik günü münasibətilə təbriklərini çatdırıb, Belarus xalqına tərəqqi və firavanlıq arzulayıb.

Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko təbriklərə və xoş sözlərə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirib.

Dövlət başçıları ölkələrimiz arasında ikitərəfli dostluq münasibətlərinin bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminliklərini bildirib və əlaqələrimizin perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıblar.

Prezidentin Mətbuat Xidməti

Belarus Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab Aleksandr Lukaşenkoya

Hörmətli Aleksandr Qriqoroviç!
Sizi milli bayramınız - Böyük Vətən müharibəsində Belarusun alman faşist işğalçılarından azad edilməsi ilə əlamətdar olan Müstəqillik Günü münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Belarus həqiqətən tarixi əhəmiyyətli bu hadisənin 75-ci ildönümünü müstəqilliyin və suverenliyin möhkəmlənməsi, dövlət idarəçiliyinin və siyasi sistemin təkmilləşdirilməsi və modernləşdirilməsi, dinamik və ardıcıl sosial-iqtisadi inkişaf yolunda inamla irəliləyən, firavanlaşan ölkə kimi qarşılayır.

Bu xoş fürsətdən istifadə edərək, Sizi ən yüksək səviyyədə təşkil olunmuş və bütün idman həvəskarları üçün əsl bayrama çevrilmiş, onlara parlaq çıxışlar və unudulmaz anlar

bəxş etmiş II Avropa Oyunlarının uğurla keçirilməsi münasibətilə təbrik etmək istəyirəm. Bu genişmiqyaslı idman bayramı xalqlar və ölkələr arasında sülhün, etimadın və qarşılıqlı anlaşmanın möhkəmlənməsinə şərait yaradan Olimpiya hərəkatının sarsılmaz prinsiplərinə Belarusun sadiqliyini bir daha əyani şəkildə nümayiş etdirdi.

Hörmətli Aleksandr Qriqoroviç, Sizə möhkəm cansağlığı və bütün təşəbbüslərinizdə uğurlar, qardaş Belarusun xalqına işə sülh və firavanlıq arzu edirəm.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı, 1 iyul 2019-cu il

Nəcib missiya

Kömeksizlərin himayədarı, çarəsizlərin ümidgahı...

Budur, orda uşaqlar
Atılırlar-düşürlər.
Balkə topları yoxdu? -
Qoy verim ürəyimi
qovsunlar yorulunca...

O, nəcib missiyanın davamçısıdır...

Xeyirxahlıq elçisi...

Ümitsiz qəlblərin müdafiçisi...

Körpə harayları ünü...

Haqsızlığın qarşısı...

Atılmış, çarəsiz, xəstə uşaqların pənah,
ünvan yeri...Lap kiçik, hələ məktəb yaşlarından ek-
ranlardan tanıyırdıq onu...Babasının - Ulu Öndər Heydər Əliyevin
əlindən tutaraq kimsəsizlər, autizmlilər, daun,

əqli qüsurlu, əngəlli və digər qayğıya ehtiyacı olan uşaqların şənliklərində iştirak edir, birlikdə rəqs edir, şənələnir, onların göstərdikləri səhnəciklərə tamaşa edir, nailiyyətlərini, əzmlərini heyranlıqla alqışlayırdı...

Lap kiçik yaşlarından nəcib ailəsindən genetik ötürülən xeyirxahlıq missiyasını zərif gilyinlərinə götürübdü...

Onun yeganə qayəsi bütün uşaqların xoşbəxt, gələcəyinin parlaq olması üçün çalışmaq idi...

Və illərdir bu müqəddəs məqsədə doğru dayanmadan irəliləyirdi...

İncə ruhu, şair təbiətli, qayğıkeş, sülhsevər, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevadan danışıraq...

Ardı 4-cü səh.

"Star" - yaşı az, uğurları çox

Fəaliyyət göstərdiyi 9 ay ərzində zavod beynəlxalq standartlar səviyyəsində işlədiyini təsdiqləyib

"Star" Neft Emalı Zavoduna (NEZ) verilən üç mühüm sənəd müəssisənin beynəlxalq standartlara uyğun fəaliyyət göstərdiyini təsdiqləyib. Bunlar "İntegrasiya edilmiş idarəetmə sistemi", "Keyfiyyət idarəetmə sistemi", "Ekoloji idarəetmə sistemi və Əməyin mühafizəsi və təhlükəsizliyi idarəetmə sistemi" üzrə olan sənədlərdir.

SOCAR-in (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti) Türkiyənin İzmir şəhərinin Əliəğa rayonunda inşa etdiyi "Star" Neft Emalı Zavodu cəmi 9 aydır fəaliyyət göstərir. Bununla belə, müəssisə bir sıra uğurlara imza atıb. Belə ki, bu ilin fevral ayında zavod "Petkim Petrokimya Holding A.Ş."yə ilk məhsulunu satıb. Məhsul "Petkim"ə boru kəmərləri ilə çatdırılıb. İlin əvvəlində "Star"ın "Petkim"ə satılan bu məhsul 1303 ton naftadan ibarət olub. Ümumiyyətlə, bundan sonra "Petkim" in naftaya olan tələbatını bütövlükdə "Star" ödəyəcək.

İndiyədək "Star" bir sıra önəmli müqafatlarla da layiq görülüb. İlin əvvəlində zavod "Ən yaxşı maliyyə layihəsi idarəetmə" mükafatını alıb. "Star" a həmin mükafat "International Finance" jurnalı tərəfindən verilib.

Yanvar ayında "Star"ın, həmçinin "SAP S/4 HANA IS-OIL" layihəsi nümunə-

vi layihə seçilib. Zavodun sözügedən layihəsinə bu yüksək qiymət Frankfurt da keçirilən, 50-dən çox ölkədən 3000-dən artıq layihənin iştirak etdiyi "SAP S-KOM" konfransında verilib. Həmin tədbirdə "Star"ın strateji əhəmiyyətindən və rəqəmsal neftayırma zavodu olmaq yolunda atılan addımlarından da ətraflı bəhs edilmişdir.

Aprəl ayında isə müəssisə Ankarada keçirilən SAP Rəqəmsal Transformasiya Zirvəsinin "İlin ən yaxşı layihələri" mərasimində "Enerji sektorunda

ilin rəqəmsal transformasiya layihəsi" mükafatına layiq görülüb.

Xatırladaq ki, "Star" Neft Emalı Zavodu keçən il oktyabrın 19-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyənin dövlət başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə açılıb. "Star"ın istifadəyə verilməsi Azərbaycanın qısa müddətdə investisiya yatırılan ölkədən sərmayə yönəldən ölkəyə çevrildiyini bir daha nümayiş etdirib.

Ardı 6-cı səh.

Təbiət səxavətli Azərbaycan dünyada mövcud olan 11 ictimai quruluşundan 9-nu bəxş edib. Havanın isti keçməsi nəticəsində yurdumuzda yetişən nemətlər keyfiyyətli və dadlı olur.

Məhsulun yetişməsi üçün yaranışın dörd unsüründən biri sayılan su da başlıca şərtidir. Günəş öz nurunu və istiliyini bizə lazımınca bəxş edir. Yağın qar və yağışla yanaşı ekinlərin, tarlaların, bağların suvarılması üçün insan əməyinə, düşüncəsinə də ehtiyac yaranır. Bunun üçün kənd adamları əsrlər boyu torpaqda çalışaraq təcürbə toplamış və zaman keçdikcə suvarmanın nəzəriyyəsini yaratmışlar. Beləcə, meliorasiya, irriqasiya bir elm kimi təşəkkül tapmağa başlamışdır.

Təbii ram edən insan "Yağmadı yağış, bitmədi qamış" deyimini artıq arxivə göndərmişdir. Sovetlər birliyi zamanı suvarmanın elmi əsasları daha da inkişaf etmiş, ozamankı müttəfiq respublikalarda bu sahə ilə məşğul olan nazirliklər, elmi-tədqiqat institutları səmərəli fəaliyyət göstərmiş, ali məktəblərdə kadrlar hazırlayan fakültələr olmuş və onlar indi

Günəş və su

Bu, pambıqçılıq üçün başlıca şərtidir

də var. Müstəqilliyimizin ilk illərində su təsərrüfatı ilə məşğul olan qurum müəyyən çətinliklərlə üzləşsə də, xalqın təkidli tələbi ilə yenidən hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyevin müdrik siyasəti nəticəsində bu sahədə də işlər axarına düşmüşdür.

"Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" ASC kimi fəaliyyətə başlayan qurum

1990-cı illərin ortalarında yaz aylarında Kür çayında suyun səviyyəsinin bir neçə il dalbada artması nəticəsində yaranan problemi aradan qaldıraraq, sahilboyu yaşayış məntəqələrinin daşqınlardan və qurunt sularından xilas edilməsi üçün misilsiz işlər gördü. Ekskavatorların, buldozərlərin, ağırtonlu yükboşaldan maşınların köməyi,

ən başlıcası isə sözügedən qurumun mütəxəssislərinin, yerli təşkilatların gərgin əməyi ilə Kür çayının hər iki sahilində yüz kilometrlik bəndlər vuruldu. Kür üstündə yerləşən rayon mərkəzləri, şəhər, qəsəbə və kəndlər müəyyən çətinliklərlə üzləşsələr də, daşqınlardan itkisiz ötürüldülər.

Ardı 6-cı səh.

“Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci və 26-cı bəndlərini rəhbər tutaraq qərara alır:

“Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunvericilik Topusu, 2015, № 7, maddə 813; 2016, № 3, maddə 411, № 11, maddə 1756, № 12, maddə 2003; 2017, № 2, maddə 159, № 5, maddə 712, № 12 (I kitab), maddə 2222; 2018, № 5, maddə 893, № 7 (I kitab), maddə 1395; 2019, № 1, maddələr 33, 50, № 2, maddə 189; Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 23 aprel tarixli 1567-VQD nömrəli və 3 may tarixli 1586-VQD nömrəli qanunları) 16.16.4-cü maddəsində “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən” sözləri “maliyyə bazarlarına nəzarət orqanı tərəfindən müvafiq icra hakimiyyəti orqanı ilə razılaşdırmaqla” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 iyun 2019-cu il

“Qiymətli kağızlar bazarı haqqında”

Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 13 iyun tarixli

1610-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və

“Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının

2015-ci il 15 may tarixli 1284-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 14 iyul tarixli 566

nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 13 iyun tarixli 1610-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

1.1. Azərbaycan Respublikası qanunlarının və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktlarının “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılması ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

1.2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını üç ay müddətində təmin edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.3. mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzarətdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

1.4. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

2. “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 15 may tarixli 1284-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 14 iyul tarixli 566 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topusu, 2015, № 7, maddə 834; 2016, № 6, maddə 1049; 2017, № 5, maddə 847) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 2.1-ci bəndində “maddəsində” sözü “və 16.16.4-cü maddələrində” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. 2.3-cü bənd ləğv edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların “Qiymətli kağızlar bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırılmasını təmin edib Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə məlumat versin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 iyul 2019-cu il

Konstitusiyaya Məhkəməsi Palatasının növbəti iclası

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsi Palatasının növbəti iclası keçirilib.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin mətbuat xidmətidən AZƏRTAC-a bildirilib ki, iclasda Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 130-cu maddəsinin IV hissəsinə və “Konstitusiyaya Məhkəməsi haqqında” Qanunun 7.1-ci

maddəsinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Cinayət Prosesual Məcəlləsinin 90.9-cu və 91.7-ci maddələrinin şərh edilməsinə dair Azərbaycan Respublikası Prokurorluğunun sorğusuna baxılaraq, icraata qəbul olunması haqqında qərarad çıxarılib.

Sorğuya mahiyyətli üzrə, tərəflərin iştirakı ilə Konstitusiyaya Məhkəməsi Plenumunun iyun 19-na təyin edilmiş iclasında baxılacaq.

Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri üzrə Milli Məlumatlandırma Portalı təqdim olunub

İyulun 2-də “2018-2025-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafına dair Dövlət Proqramı” çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin təşəbbüsü və BMT-nin İnkişaf Proqramının Azərbaycan üzrə nümayəndəliyinin dəstəyi ilə yaradılmış Azərbaycan Respublikasının Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri (DIM) üzrə Milli Məlumatlandırma Portalının təqdimat mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, təqdimat mərasimində Baş Nazirin müavini, Azərbaycan Respublikasının Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının sədri Əli Əhmədov, Dövlət Statistika Komitəsinin sədri, Azərbaycan Respublikasının Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının üzvü Tahir Budaqov, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Azərbaycanı rəhbərlik edən əlaqələndiricisi Qulam İshazadə və İnkişaf Proqramının (UNDP) ölkəmizdəki rezident nümayəndəsi Alessandro Frakasetti çıxış ediblər.

Qeyd olunub ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 oktyabr tarixli

fərmanına əsasən, Baş Nazirin müavini Əli Əhmədovun sədrliyi ilə Dövlət Statistika Komitəsi də daxil olmaqla aidiyyəti dövlət orqanlarının təmsil olunduğu Azərbaycan Respublikasının Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurası yaradılıb. Şuranın fəaliyyəti səmərəli təşkil edilib, bu istiqamətdə qarşıda duran vəzifələr konkretləşdirilib, 2030-cu ilədək Azərbaycan üçün əhəmiyyətli kəsb edən, qlobal məqsəd və hədəflərə uyğun milli prioritetlər və onlara dair göstəricilər, milli səviyyədə DIM-ə nail olunmasına dair icra və hesabatlı mexanizmi müəyyənləşdirilib, ölkədə qəbul edilən dövlət proqramları və strategiyalar DIM ilə uzlaşdırılıb. Sözügedən fərmandan irəli gələn tapşırıqlar ölkəmizdə dayanıqlı inkişaf sahəsində aparılan islahatların başlıca istiqamətləri üzrə təkanverici rol oynayır.

Məlum olduğu kimi, BMT tərəfindən dayanıqlı inkişaf sahəsində müəyyənləşdirilmiş 17 məqsəd və 169 hədəf üzrə irəliləyişin ölçülməsi milli statistikaya məlumatlarına əyləndirilib. Bu məlumatların əyləndirilməsi təmin olunmasını tələb edir. Bu da öz növbəsində, DIM üzrə göstəricilər barədə keyfiyyətli statistika mə-

lumatlarının vaxtılı-vaxtında təqdim edilməsi sahəsində milli innovativ təşəbbüslərin irəli sürülməsinə zəmin yaradıb. Bu baxımdan DIM üzrə əldə ediləcək nailiyyətlərin mütləq izlənilməsi, məlumatların müasir texnologiyalarla daha effektiv üsullarla kütülvə şəklində istifadəçilərə çatdırılması informasiya yayımının müasir tələblər səviyyəsində təşkilinə zəmin yaradır. Bu kontekstdə statistik potensialın gücləndirilmə-

“Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 10 dekabr tarixli 387 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Müharibə veteranlarına Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü”nün təsis edilməsi haqqında”

2019-cu il 15 aprel tarixli 641 nömrəli və “I dərəcə əlilliyi olan şəxslərə və ya sağlamlıq imkanları məhdu 18 yaşınadək uşaqlara qulluq edən şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü”nün təsis edilməsi haqqında”

2019-cu il 15 aprel tarixli 643 nömrəli fərmanlarının icrasını təmin etmək məqsədilə qərara alıram:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 10 dekabr tarixli 387 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topusu, 2018, № 12 (I kitab), maddə 2544) ilə təsdiq edilmiş “DOST” mərkəzlərində göstərilən xidmətlərin siyahısını”na aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 5.2.2-ci bəndin 11.1-11.5-ci abzasları ləğv edilsin.
- 7-ci hissə üzrə:

7.8.	1941-1945-ci illər Böyük Vətən müharibəsi iştirakçılarına, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leningrad şəhərinin mühasirəsi zamanı şəhərin müəssisələrində, idarə və təşkilatlarında işləmiş və “Leningradın müdafiəsinə görə” medalı, “Leningrad mühasirəsində yaşayan” döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə
7.9.	ümumi xostəliklə, hərbi xidmət dövründə xostəlonmə ilə, əmək zədəsi və peşə xostəliyi ilə, hərbi əməliyyatlar keçirilən zonada olmaqla əlaqədar, Çernobil AES-də qazanın ləğvi ilə bağlı səbəblərdən I qrup əlilliyi olan şəxslərə

- 2.1. 7.8-ci və 7.9-cu bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:

7.11.	I dərəcə əlilliyi olan şəxslərə qulluq edən şəxslərə
7.12.	sağlamlıq imkanları məhdu 18 yaşınadək uşaqlara qulluq edən şəxslərə
7.13.	müharibə veteranlarına

- 2.2. aşağıdakı məzmununda 7.11 - 7.13-cü bəndlər əlavə edilsin:

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 iyul 2019-cu il

Dost ölkələr olan Azərbaycan ilə Qazaxıstan arasındakı əlaqələr strateji xarakter daşıyır

Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Novruz Məmmədov iyulun 2-də Qazaxıstan Respublikasının Baş Nazirinin müavini xanım Gülşara Abdikalikova ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Baş Nazir Novruz Məmmədov UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakıda keçirilməsinin əhəmiyyətindən danışıaraq dost ölkələr olan Azərbaycan ilə Qazaxıstanın bu təşkilat çərçivəsində də fəal əməkdaşlıq etdiklərini diqqətə çatdırıb. Tarixən qardaş ölkələrimiz, xalqlarımız arasında çox sıx əlaqələrin mövcud olduğunu bildirən Baş Nazir Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin və Qazaxıstan xalqının lideri Nursultan Nazarbayev bu münasibətlərin möhkəmləndirilməsində mühüm xidmətlərini olduğunu vurğulayıb. “Bizim ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələrdə çox yaxşı əlaqələr möv-

dur. Azərbaycan və Qazaxıstan beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində də çox sıx əməkdaşlıq edirlər. Qazaxıstan Azərbaycanın iştirak etmədiyi təşkilatlarda, tədbirlərdə daim bizim ölkəmizin mövqeyini müdafiə edir. Həssas edirik ki, bu, ölkələrimiz

arasındakı dostluğun təzahürüdür və digər dövlətlər üçün də yaxşı nümunə ola bilər” deyər Novruz Məmmədov vurğulayıb.

Baş Nazir Novruz Məmmədov yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin iki ölkə arasındakı münasibətlərin ge-

Astara rayonunun Ərcivan-Artupa-Səncərdi-Alaşa-Züngüləş avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. On beş min nəfər əhalinin yaşadığı 5 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Ərcivan-Artupa-Səncərdi-Alaşa-Züngüləş avtomobil yolunun tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 4,9 milyon (dörd milyon doqquz yüz min) manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılсын.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 2 iyul 2019-cu il

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Cənab Prezident!
Milli bayramınız - Respublika Günü münasibətilə zati-alinizə və Azərbaycan xalqına səmimi təbriklərimi çatdırmaq istəyirəm.

Sizə möhkəm cansağlığı və xoşbəxtlik, Azərbaycan xalqına tərəqqi və rifah arzulayıb, ölkəmiz arasında mövcud olan sıx dostluq əlaqələrinin qarşısında illərdə daha da möhkəmlənəcəyinə əminliyimi bildirirəm.

Ən yüksək ehtiramla,

Norodom SİHAMONI,
Kambocanın Kralı

Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin iclası keçirilib

İyulun 2-də Milli Məclisdə “Ali təhsil haqqında” yeni qanun layihəsinin hazırlanması məqsədilə parlamentin Elm və təhsil komitəsi üzvlərinin, Təhsil Nazirliyinin təmsilçilərinin və mütəxəssislərin iştirakı ilə iclas keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Elm və təhsil komitəsinin sədri İsa Həbibbəyli iclası açaraq bildirib ki, son dörd il ərzində komitə tərəfindən bir sıra yeni qanunlar, o cümlədən “Təhsil haqqında”, “Məktəbəqədər təhsil haqqında”, “Peşə təhsili haqqında”, “Elm haqqında” sənədlər qəbul edilib. Bu qanunlar müvafiq mərhələlərdə hazırlanıb. Hazırda “Ali təhsil haqqında” qanun layihəsinin hazırlanması prosesinə start verilib.

Bildirilib ki, 2009-cu ildən sonra dünyada təhsil sistemində böyük dəyişikliklər olub. Çalışacaq ki, həm dünya təcrübəsində olan dəyişikliklər, həm də Azərbaycan təhsilindəki yeniliklər layihədə öz əksini tapsın.

Iclasda qanun layihəsinin hazırlanması üzrə işçi qrupun yaradılması məsələsinə də baxılıb. Diqqətə çatdırılıb ki, işçi qrupun sədri İsa Həbibbəyli, sədr müavini Milli Məclisin deputatı Bəxtiyar Əliyev və Təhsil nazirinin müavini İdris İsayevdir. İşçi qrupda Milli Məclisin deputatları Şəmsəddin Hacıyev, Ağacan Əliyev, Kəməli Əliyeva, Musa Qasımlı, Pərvin Kərimzadə, Asim Mollazadə, Təhsil Nazirliyinin mütəxəssisləri təmsil olunublar.

İsa Həbibbəyli onu da vurğulayıb ki, bu qanun Konstitusiyamızın müvafiq maddəsinə uyğun olaraq ölkəmizdə ali təhsilin təmin olunması sahəsində dövlət siyasətinin əsas prinsiplərini, ali təhsilin təşkilatı-hüquqi və iqtisadi əsaslarını müəyyənləşdirəcək. Sənədədə ali təhsilin təşkilatı, bu sahənin işçilərinin atestasiyası, müəssisələrin idarə olunması və maliyyələşdirilməsi, təhsilənlərin və təhsilverənlərin hüquq və vəzifələri, ali təhsil sahəsində sahibkarlıq və innovasiya fəaliyyəti və bir sıra digər məsələlər öz əksini tapacaq. Layihədə, eyni zamanda ali təhsil sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıqla bağlı məqamlar da nəzərdə tutulub.

Müzakirələr zamanı çıxış edən deputatlar Bəxtiyar Əliyev, Şəmsəddin Hacıyev, Musa Qasımlı, Asim Mollazadə, Pərvin Kərimzadə, Ağacan Əliyev, Rafael Hüseynov və Təhsil Nazirliyinin təmsilçiləri İdris İsayev, Yaqub Piriye, ADA Universitetinin prorektoru Fariz İsmayilzadə hazırlanacaq qanun layihəsi ilə bağlı fikirlərini bildirib, təkliflərini veriblər.

Azərbaycan Polisinin yaranmasının 101-ci ildönümünü qeyd edilib

İyulun 2-də Azərbaycan Polisi yaranmasının 101-ci ildönümünü qeyd edilib.

Daxili İşlər Nazirliyinin məlumatına görə, Azərbaycanın 101-ci ildönümünü qeyd edilib. Daxili İşlər Nazirliyinin məlumatına görə, Azərbaycanın 101-ci ildönümünü qeyd edilib.

Sonra respublikanın ərazi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda canlarından keçmiş mərd mübarizlərin uyuduğu Şəhidlər xiyabanını ziyarət edilib, şəhidlərimizin məzarları üzərinə tər çiçək dəstələri düzülüb.

Daxili İşlər Nazirliyində Azərbaycan Polisinin növbəti ildönümünə həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilib.

Mərasim iştirakçıları xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçən və xidməti borcu yerinə yetirərək həlak olmuş polis əməkdaşlarının xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirilib.

Nazir, general-polkovnik Vilayət Eyvazov Azərbaycan Polisində keçdiyi şərəfli yol, xüsusən ulu öndər Heydər Əliyevin respublikamıza rəhbərlik etdiyi dövrlərdə daxili işlər orqanlarının fəaliyyətinin təşkili, peşəkar kadr özəyinin yaradılması, Prezident İlham Əliyevin başçılığı ilə hüquq mühafizə, o cümlədən daxili işlər orqanlarında həyata keçirilən islahatlar, struktur dəyişiklikləri, maddi-texniki bazanın möhkəmləndirilməsi, iş şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən işlərdən danışib.

Ən yeni tariximizə nəzər salan nazir 2003-cü ildə Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsindən sonra ki mərhələnin ölkəmizin dinamik inkişafı, dünyada nüfuz və söz sahibinə çevrilməsi ilə seçiyəyi olduğunu, lakin dövlətimizin kaos və anarxiya girdabına sürüklənmək, dövlətçiliyi sarsıtmaq cəhdlərinin səngimədiyini, yaranmış və-

ziyyətdə onun qətiyyəti, xalqın öz rəhbərinə olan sarsılmaz inamı və dəstəyi, hüquq mühafizə orqanlarının yüksək peşəkarlığı, proseslərə operativ müdaxiləsi sayəsində həmin cəhdlərin qarşısına siper çəkildiyini, hərtərəfli islahatların, möhtəşəm transmilli layihələrin həyata keçirilməsi üçün zəruri olan sabitliyin bərqərar olduğunu bildirib. Müasirləşmə tendensiyasının Daxili İşlər Nazirliyinin bütün orqan və hissələrini əhatə etdiyini vurğulayan general-polkovnik Vilayət Eyvazov ötan 16 ilə yaxın müddətdə fəaliyyətini beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, maddi-texniki təminatın yaxşılaşdırılması, o cümlədən ən müasir texnologiyalarla təchizatın yüksək səviyyəyə çatdırıldığını, onlarla elektron xidmət, veb-sayt, "qaynar xətt" və digər informasiya resurslarının yaradıldığını, polis-in "ASAN xidmət" mərkəzlərində fəaliyyətinin təşkil olduğunu deyib. Qeyd edilib ki, vətəndaş məmnunluğunu tə-

min edən bu və digər innovativ təşəbbüslər orqan və hissələrdə qanunçuluğun qorunmasının effektivliyini, xidmətin səmərəsini və operativliyini qat-qat artırıb. Nazir Vilayət Eyvazov dövlət başçısının rəhbərliyi ilə təcə cari ildə sosial islahatların reallaşdırılması nəticəsində Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşlarının əməkhaqlarının artırıldığını, bu peşə bayramı ərəfəsində isə 26 əməkdaşın dövlət mükafatları ilə təltif edildiyini, rəhbər vəzifəli bir şəxsə ali xüsusi rütbə verildiyini xatırladı. General-polkovnik Vilayət Eyvazov bunun Prezidentin şəxsi həyata göstərdiyi ali diqqət və qayğının növbəti əyani ifadəsi olduğunu bildirib, eyni zamanda, daxili işlər orqanlarının və Daxili Qoşunların asayışın və təhlükəsizliyin təmini üzrə fəaliyyətini dövlət başçısının və Birinci vitse-prezidentin yüksək qiymətləndirdiyini, şəxsi həyata təşəkkürlərini ifadə etmələrini məmnunluq hissi ilə vurğulayıb.

başçısının inam və etimadını hər zaman layiqincə doğrultmağa çalışacaq. Çıxışının sonunda nazir Azərbaycan Polisinin yaranmasının 101-ci ildönümünü münasibətilə bütün şəxsi heyəti, veteranları, respublikanın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalmış, vəzifə borcunu yerinə yetirərək həlak olmuş əməkdaşların ailə üzvlərini bir daha ürəkdan təbrik edib, onlara möhkəm cansağlığı, xidmətdə və şəxsi həyatda uğurlar arzulayıb. Sonra xidməti vəzifələrin yerinə yetirilməsində fərqlənmiş bir qrup əməkdaşın mükafatlandırılmasına dair Daxili İşlər nazirinin əmri elan olub. General-polkovnik Vilayət Eyvazov mükafatları təqdim edib. Təntənəli mərasimin sonunda Azərbaycan Dövlət Televiziyası tərəfindən hazırlanmış "Azərbaycan Polisi - 101" sənədli filmi nümayiş olunub.

Bakıda Belarusun milli bayramı qeyd edilib

İyulun 2-də Belarusun Azərbaycanda səfirliyi ölkəsinin milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə rəsmi qəbul təşkil edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə əvvəlcə Azərbaycanın və Belarusun Dövlət himnləri səsləndirilib.

Səfir Gennadi Axramoviç bildirdi ki, 1944-cü il iyulun 3-də Minskin faşist işğalçılarından azad edilməsi Belarusun Müstəqillik Günü kimi qeyd olunur. Belarus xalqı İkinci Dünya müharibəsi zamanı böyük itkilər yaşayıb. O, Belarusun işğaldan azad olunmasında iştirak edən ölkələrə minnətdarlığını bildirib.

Səfir, həmçinin Belarusun Azərbaycan ilə əlaqələrinə toxunub. Bildirib ki, Belarus Azərbaycan ilə əməkdaşlığa və dostluğa böyük önəm verir. İki ölkə arasında münasibətlər strateji xarakter daşıyır. Azərbaycan-Belarus əlaqələri qarşılıqlı səmərəli əməkdaşlıq üzərində qurulub.

Rəsmi qəbulda çıxış edən Baş Nazirin birinci müavini Yaqub Eyyubov Azərbaycan hökuməti adından Belarus xalqını təbrik edib.

Yaqub Eyyubov Azərbaycan-Belarus münasibətlərinin səmimi dostluğa əsaslandığını deyib. Bildirib ki, yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlər, eləcə də iki ölkənin liderləri arasındakı şəxsi dostluq münasibətləri əlaqələrimizin inkişafına böyük töhfə verir. Azərbaycan və Belar-

rusun qarşılıqlı etimada əsaslanan münasibətləri var. Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsində prinsipial mövqeyini alqışlayırıq.

Baş Nazirin birinci müavini vurğulayıb ki, Azərbaycan və Belarus arasında iqtisadiyyat, mədəniyyət, idman, səhiyyə, kənd təsərrüfatı, ticarət, maşınqayırma və digər sahələrdə əməkdaşlıq genişlənir.

Yaqub Eyyubov qeyd edib ki, Bakıdan sonra Avropa Oyunlarının estafetini Belarusun götürməsi çox əlamətdardır. Belarus Avropa Oyunlarını çox yüksək səviyyədə təşkil etdi və öz qonaqpərvərliyini nümayiş etdirib.

Qəbulda dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, Azərbaycan akkreditə olunmuş diplomatik korpusun təmsilçiləri, KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası çərçivəsində təşkil edilən tədbirdə Ağa Xan Fondunun fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilib

İyulun 2-də Bakı Konqres Mərkəzində UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası çərçivəsində Ağa Xan Fondunun ("Ağa Khan Foundation") mədəni irsin qorunub saxlanılmasına sahəsində fəaliyyətinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası çərçivəsində Ağa Xan Fondunun ("Ağa Khan Foundation") mədəni irsin qorunub saxlanılmasına sahəsində fəaliyyətinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

O, Ağa Xan Fondunun dünya ölkələrində mədəni və tarixi abidələrinin bər-

pası və mühafizə olunması istiqamətindəki fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib. Əbülfəs Qarayev ölkəmizdə bu istiqamətdə Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun gördüyü işləri xüsusi vurğulayıb.

Daha sonra nazir qeyd edib ki, Ağa Xan Fondunun ilk musiqi mükafatına Azərbaycanlı bəstəkar və pianoçu, UNESCO-nun "Sülh artisti" Firanqiz Əlizadə layiq görülüb.

Sonra Ağa Xan Fondunun fəaliyyəti və tarixi məmurların abidələrinin qorunub saxlanılması istiqamətində həyata keçirdiyi əsas layihələri əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Tədbirdə Ağa Xan Fondunun baş meneceri Luis Monreal fond tərəfindən memarlıq abidələrinin bərpası və temiri

istiqamətində Hindistan, Tacikistan, Əfqanıstan, Mali, Suriya və Pakistanda həyata keçirilən layihələr barədə ətraflı məlumat verib. Bildirib ki, fond tərəfindən 200-ə yaxın mədəni və tarixi abidənin bərpası və təmir olunması həyata keçirilib.

Qeyd edilib ki, memarlıq sahəsi üzrə Ağa Xan Mükafatı artıq dördüncü onillikdir ki, verilir. Mükafat bütün dünyada müsəlman cəmiyyətinin ehtiyaclarının və arzularının uğurla təmin edilməsinə imkan verən inşaat konsepsiyalarının aşkar və təşviq edilməsi məqsədilə təsis edilib.

Sonra çıxış edən natiqlər memarlıq mükafatının təltif olunduğu müxtəlif tarixi və memarlıq abidələrinin bərpası və qorunub saxlanması ilə bağlı layihələrdən söz açıblar.

Bakıda UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının növbəti günündə müvafiq qərarlar qəbul olunub

Üzv dövlətlərlə məşvərət qrupları arasında dialoqun gücləndirilməsinə həsr olunan hesabat müzakirə edilib

Bakıda UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası iyulun 2-də öz işini iştirakçı ölkələrin təmsilçilərinin çıxışları ilə davam etdirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, sessiyanın növbəti günündə üzv dövlətlərlə məşvərət qrupları arasında dialoqun gücləndirilməsinə həsr olunan hesabat müzakirə edilib.

Sessiyanın təşkilat komitəsinin sədri, Azərbaycanın Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev müzakirə olunaçaq hesabat barədə danışdı və hər kəsi müzakirələrdə fəal olmağa çağırıb. Sonra Azərbaycan, Norveç, Tanzaniya, İndoneziya, Bəhreyn, Braziliya, Macarıstan, Küveyt, Qvatemala, Tunis, Avstraliya, Çin və digər ölkələrin təmsilçiləri təqdim olunan hesabatla bağlı fikirlərini bölüşüblər. Bildirilib ki, dialoqun qurulması üçün belə hesabatlar mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Çıxış edənlər Ümumdünya İrs Komitəsinin son illər gördüyü işlərdən və dünyada mədəni irsin qorunması istiqamətində reallaşdırılan layihələrdən də danışdı.

Çıxışlarda diqqətə çatdırılıb ki, dialoq məşvərət qrupları ilə üzv ölkələr arasında şəfəflığa xidmət edəcək. Qeyri-müəyyənliklə bağlı müxtəlif mexanizmlər bu işə müsbət təsir göstərəcək. Eləcə də 15 ildən artıqdır ki, Ümumdünya İrs Komitəsinin siyahı-

sına daxil edilmək növbəsi gözləyən və təhlükə ilə üzlən obyektlər üçün dialoqların qurulması vacibdir. Həmçinin vurğulanı ki, dialoq daimi aparılmalı, konvensiyaya inamı artırmalıdır.

Məşvərət qurumları modelinin hazırlanması ideyası ilə çıxış ediblər. Vurğulanı ki, dialoqun aparılması xüsusilə olaraq qərarların optimallaşmasına xidmət edəcək.

Üzv ölkələr dialoqla bağlı təkliflərini də irəli sürüblər. Bildirilib ki, dialoq üçün ardıcılıqna xidmət etməli, nəticələri dəyişməyə meyillik olmalıdır. Çünki sistemli gələcək və globallaşma prosesinə mənfi halların aradan qaldırılması məhz dialoq vasitəsilə reallaşdırıla bilər.

Plenar iclas zamanı ICOMOS və ICUN nümayəndələri bildirdilər ki, nominasiyalar prosesində üzv dövlətlər ilə dialoqun qurulması vacibdir.

Çıxış edənlər Ümumdünya İrs Komitəsinin son illər gördüyü işlərdən və dünyada mədəni irsin qorunması istiqamətində reallaşdırılan layihələrdən də danışdı.

Müzakirələr zamanı həmçinin Azərbaycanın təklif etdiyi "Nominasiya prosesində ilkin siyahıların hazırlanması, reaktiv monitorinqin aparılmasında səmərəli və konstruktiv dialoqun qurulması" bəndi hesabata əlavə edilib. Azərbaycanın təklifi üzv dövlətlərin iştirakçıları tərəfindən qəbul olub. Daha sonra hesabatdakı müxtəlif bəndlərə bağlı qərar layihələri müzakirə edilib.

Plenar iclasda gündəliyin əsas məsələlərindən olan Dünya İrs Mülkiyyətinin Konservasiyası vəziyyəti müzakirəyə çıxarıldı. Sonra UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası çərçivəsində

keçirilən Abidə Menecerləri Forumuna həsr edilmiş hesabat dinlənib. Bildirilib ki, Abidə Menecerləri Forumu UNESCO-nun Mədəni İrs Siyahısında yer alan abidələrin idarə edilməsi ilə məşğul olan mütəxəssisləri bir araya gətirmək baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Forum abidə menecementi üçün təcrübə mübadiləsi, ən son yeniliklərlə bağlı məlumat mübadiləsi baxımından vacib platformadır.

Abidə Menecerləri Forumunun bəyanatı oxunaraq qəbul edilib. Bəyanatda birgə ideyalar, dayanıqlı inkişaf, təcrübələrin bölüşdürülməsi, regional və beynəlxalq səviyyədə əlaqələrin qurulması, birgə addımların atılması və digər məsələlər öz əksini tapıb.

Ümumdünya İrs Komitəsinin sədri xanım Mitheld Rösler hesabatdakı 7-ci bəndlə

bağlı məlumatları diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, bu bənddə səmərəli və konstruktiv yanaşma məsələləri, idarəçilik planları, turizmin düzgün idarə olunması və dünya mədəni irsinə turizmin təsiri haqqında fikirlər yer alıb.

Sessiya işini günün ikinci yansında təhlükə ilə üzlən tarixi məkanların vəziyyətinə dair müzakirələrlə davam etdirib və müvafiq qərarlar qəbul olub.

Növbəti məsələ kimi Suriyanın qədim Dəməşq şəhərinin vəziyyəti müzakirə olub. UNESCO-nun Təhlükə ilə üzlən abidələr siyahısına daxil edilən Dəməşqin bu siyahıdan çıxarılması təklif edildi. Abidə və Tarixi Yeri Qorunması üzrə Beynəlxalq Şuranın (ICOMOS) təmsilçisi qeyd edib ki, əgər kənardan heç bir təhlükə olmasa, Dəməşqdə konservasiya baxımından sabitlik yaranar. Bir neçə üzv ölkənin də rəyləri nəzərə alınmaqla Dəməşqə bağlı müzakirələr başa çatdı və müvafiq qərar qəbul edildi.

Çilidəki Həmberson və Santa-Laura məzarlığında konservasiya və bərpa işləri ilə bağlı görülmüş tədbirlər müzakirə edilərək qeyd olub ki, burada vəziyyət çox yaxşıdır. 2005-ci ildən bəri görülmüş işlər öz nəticəsini verir. Bütün çıxışçılar Çilini bu uğur münasibətilə təbrik edib və qərar yekdilliklə qəbul edildi.

Sessiya sabah öz işini davam etdirəcək.

UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası çərçivəsində paralel iclaslar keçirilib

Bakı Konqres Mərkəzində UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası iyulun 2-də paralel iclaslarla işini davam etdirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ilk iclas Afrika və ərəb ölkələrində baş verən təbii fəlakətlər

və münaqişələr nəticəsində dağıntıya məruz qalan mədəni irsin qorunmasına həsr edildi. Müzakirələrdə 2019-2020-ci illər üçün tədbirlər haqqında məlumat verildi.

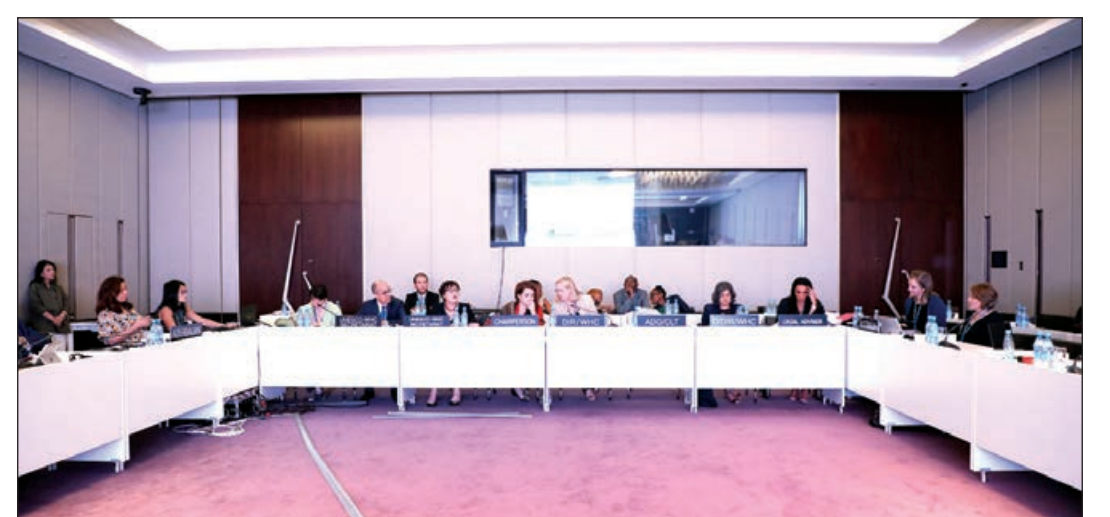
Bildirilib ki, ekoloji mədəni irsin qorunması həm yerli icra orqanlarının, həm də könlülərin nəzərində olmalıdır. Dünyada ən çox dağıntıya məruz qalan mədəni irs region-

lardır. Bu səbəbdən də Ümumdünya İrs Komitəsi regionlara dəstəyini esirgəməməlidir.

Dini irsin qorunmasına həsr olunan iclasda dini maraqlarla bağlı ən yaxşı təcrübələr bölüşüldü. Dünyada tolerantlıq, mədəni dialoq və vicdan azadlığı aspektində dini irsin əhəmiyyəti vurğulanı. Xüsusilə UNESCO siyahısında yer alan dini ehkamların qorunmasının möv-cud problemləri müzakirə edildi. İştirakçılar öz təcrübələrini bölüşüblər.

Üzv ölkələrin nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən növbəti iclasda büdcə məsələləri müzakirə edildi. İclasda 180 ölkənin mədəni irsin qorunmasına ayırdığı maliyyə fondu və xərcləri nəzərdən keçirilib. İşçi qrupların hesabatları dinlənildi.

Paralel iclaslar müzakirələrlə davam etdirilib.

Nəcib missiya

Köməksizlərin himayədarı, çarəsizlərin ümidgahı...

Əvvəl 1-ci səh.

Balacaların böyük dostu

Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva və fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Azərbaycanda xeyriyyəçilik, təhsil, səhiyyə və digər məsələlərə bağlı böyük layihələr həyata keçirirlər. Ən ümumi isə atılmış, kimsəsiz, qaçqıya ehtiyacı olan bütün uşaqlara lazımı şərait yaradır, dəstək göstərirlər. Mübaliğəsiz demək olar ki, həmin uşaqlar bu həyata bağlayan, çarəsiz valideynlərin ümid qığılcıqlarını sönməyə qoymayan da daim göstərilən bu diqqət və qayğıdır.

Leyla xanım Əliyeva hansısa bir bayram, əlamətdar gün gözlemədən daim yardıma ehtiyacı olan körpələrin evini ziyarət edir, onların ən kiçik arzularını, istəklərini belə yerinə yetirməkdən böyük məmnunluq duyur. Bəzən şıltaq bir uşaq kimi onlarla oynayıb, dizin-dizin sürünür, bəzən bu balaca bədənlərin necə böyük bir qəlbə sahib olmaları onu rıçqətləndirir, bəzən də ümidlə ona dikilən məsum gözələrin dərinliyinə pərdə çəkmiş kədərini gördəndə qüssələnir...

"Leyla xanım bizə nə vaxt gələcək, çox darıxmışım onun üçün..."

"Leyla xanım bizə nə vaxt gələcək, çox darıxmışım onun üçün... Leyla xanım gələcək deyilmi?" - deyir bu doğmalıq hiss edən Bakının Nizami rayonundakı 1 saylı uşaq evinin balaca sakinləri erkə soruşurlar... İki bu Leyla xanım psixonevrologiya sosial xidmət müəssisəsini, sağlamlıq imkanları məhdud, valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar üçün xüsusi internat məktəbini, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün xüsusi internat məktəbini, uşaq evini, Milli Onkologiya Mərkəzinin Uşaq Klinikasını, Talassemiya, Daun Mərkəzini və bu qəbildən olan onlarla digər müəssisəni ziyarət edir...

Gəlişlə də həmin ünvanlara bir dünya ümid, qəlb sevinci bəxş edir...

Dağ boyda ürayın sahibi

Artıq bu bir adətərdəyə çevrildiyi üçün həmin ünvanların balaca sakinləri də hər açılan qapının arxasında məhz onun, Leyla xanımın olmasını səbirsizliklə gözləyirlər... Budur, anıdan qapı açılacaq və gülürlü Leyla xanım qollarını açib onlara sarı gələ-

cək, qucaqlayacaq, sağlarını tumarlayacaq, başına basacaq, öz doğma balası kimi...

Leyla xanım il boyu bu cür xüsusi qayğıya ehtiyacı olan, fiziki qüsurlu uşaqlara maddi və mənəvi qayğı göstərir, hansısa qabiliyyətlər əldə etmələri, nailiyyət qazanmaları, xəstəliklərini ötürmələri istiqamətində bir cəddim də olsa irəliləmələri üçün əlindən gələni əsirgəmir. Daim onların nə qədər olub, amma bu sadəcə bir ziyarət deyil axı... Həmin ünvanlardakı könüllü yarı, xəstə, çarəsiz uşaqların ağır-acısını paylaşmaq, bir az da olsa azaltmaq, dərindən şərək olmaq üçün dağ boyda üraye sahib olmaq lazımdır...

Və elə bu cür üraye sahib olmağın nəticəsi deyilmi ki, Leyla xanım uşaq evində valideyn himayəsindən məhrum olan bir körpə qıza - Əminəyə ürəkəndən bağlanmış və həmin körpəni övladlığa götürüb...

Leyla xanımın qayəsi xeyrixahlıq, insanlığın var olması naminə, əlindən gələni heç zaman əsirgəməməkdir...

Və o özü bu barədə deyir ki, "əgər fayda verə biləcək bir iş görməyə imkan varsa, mən həmin imkandan məmnuniyyətlə istifadə edirəm".

Yasaman MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Azərbaycan növbəti beynəlxalq tədbirə evsahibliyi edir

UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakıda keçirilməsi ölkəmizin yüksək qlobal nüfuzunun təsdiqidir

Əvvəl 1-ci səh.

Mehriban Əliyevanın Azərbaycan mədəniyyətinə verdiyi töhfələr UNESKO-nun diqqətindən yayınmayıb. 2004-cü il avqustun 13-də Mehriban Əliyeva Azərbaycanın şifahi xalq ədəbiyyatının və musiqi irsinin qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsi sahəsindəki qorunmaz səylərinə görə UNESKO-nun "Xoşməramlı səfir" adına layiq görülüb. Mehriban Əliyeva mədəniyyət diqqətindəki xidmətlərini görə UNESKO-nun "Qızıl Məram" medalı ilə də təltif edilib.

Məhəmməd Füzulinin 500 illik, "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının 1300 illik, N.Tusinin 800 illik, Mirzə Kazımbəyin 200 illik, akademik Yusif Məmmədəliyevin 100 illik, rəssam-xalçaçı Lətif Kərimovun 100 illik, "Leyli və Məcnun" operasının ilk tamaşasının 100 illik, akademik Musa Əliyevin 100 illik, yazıçı Mir Cəlal Paşayevin 100 illik, rəssam Səttar Bəhlulzadənin 100 illik, İlyas Əfəndiyevin 100 illik, Məhəmməd Gəncəvinin yaradıcılığının 900 illik, Üzeyir Hacıbəylinin "Arşın mal alan" musiqili komediyasının 100 illik, "Kitabi-Dədə Qorqud" eposunun alman dilinə tərcüməsinin və nəşrinin 200 illik yubileyinin UNESKO səviyyəsində qeyd edilməsi ölkəmizdə bu təşkilat arasında ki uğurlu əməkdaşlığın bariz nümunəsidir. Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycan muğama, xalçası, aşıq musiqisi,

tar ifası, Novruz bayramı, kəlağayı sənəti, Lahic misgərlik sənəti UNESKO-nun Qeyri-Maddi Mədəni İrs üzrə Repräsentativ siyahısına, Çövkən-Qarabağ atüstü oyun ənənəsi isə qurumun təcili qorunmağa ehtiyacı olan Qeyri-Maddi Mədəni İrs Siyahısına daxil edilib. Eyni zamanda Qız Qalası, İçərişəhər, Şirvanşahlar sarayı və Qobustan Dövlət Tarix və Bədii Qoruğu da UNESKO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına salınıb.

Azərbaycan-UNESKO əməkdaşlığı barədə Bakıda səfərdə olan UNESKO-nun Baş direktoru Odre Azulenin Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva ilə görüşlərində də söz açılıb. İlham Əliyevlə görüşdə Odre Azule Azərbaycanın mədəniyyətə verdiyi töhfəni yüksək qiymətləndirib və ölkəmizdə mədəni və tarixi irsin qorunması və təbliği istiqamətində görülən işlərin əhəmiyyətini qeyd etdi.

Prezident İlham Əliyev mədəniyyətlərarası dialoq barədə danışaraq "Bakı Prosesi"nin artıq böyük qlobal platformaya çevrildiyini və müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən dəstəkləndiyini dedi. Həmçinin ölkəmizdə mədəni və təbii irsin qorunmasının gündəlikdə duran ən önəmli məsələlərdən biri olduğunu qeyd etdi.

UNESKO-nun Baş direktorunun Mehriban Əliyeva ilə görüşündə də Azərbaycanla bu təşkilat arasında əməkdaşlığın bir çox sahə-

lərdə - mədəniyyət, elm, təhsil və digər istiqamətlərdə çox uğurlu inkişaf etdiyi məmnunluqla vurğulandı. "Bütün bu illərdə birgə keçirilən toplantılarda, böyük beynəlxalq tədbirlərdə UNESKO ailəsinin üzvü olmaq mənim üçün çox xoşdur, böyük şərəfdir", - deyən Mehriban Əliyeva bu il əməkdaşlığın 27-ci ildönümünün qeyd ediləcəyini bildirdi, dünya mədəniyyət irsinin qorunmasında gələcək də çox uğurlu əməkdaşlıq qurulacağına əminliyini ifadə etdi. UNESKO-nun xoşməramlı səfiri onu da bildirdi ki, ölkəmiz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra mədəni, tarixi və dini irsin qorunması dövlət siyasətinin əsas prioritetlərindən birinə çevrilib və son illərdə Azərbaycanda UNESKO-nun tərəfdaşlığı ilə bir sıra möhtəşəm beynəlxalq forumlar, tədbirlər uğurla təşkil edilib.

Beləliklə, Bakı növbəti beynəlxalq tədbirə evsahibliyi edir. Mühtəm beynəlxalq əhəmiyyətə malik belə bir tədbirin Bakıda keçirilməsi ölkəmizə UNESKO arasında tərəfdaşlıq münasibətlərinin yüksək səviyyədə inkişaf etdiyini göstərir. Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında 2500-ə yaxın qonaq iştirak edəcək. Dünyanın müxtəlif ölkələrini təmsil edən iştirakçılar dünya irsinin qorunması üçün görülən işlərin vacib olan tədbirləri müzakirə edəcəklər.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Dünya mədəni irsinin qorunması yolları Bakıda müzakirə olunur

Azərbaycan növbəti dəfə beynəlxalq tədbirə evsahibliyi edir. Bakı Konqres Mərkəzində UNESKO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası çərçivəsində iyunun 27-də Abidə Məncərləri Forumu öz işinə başlamışdır. Xatırladığı ki, "Dünya mədəni və təbii irsinin qorunması haqqında Konvensiya"ya (1972) uyğun olaraq Dünya İrsi Abidə Məncərləri Forumu yeni təşəbbüs kimi 2017-ci ildə Polşanın Krakov şəhərində işə başlayıb və artıq üçüncü dəfədir keçirilir. Cənubi Qafqazın, dünya ictimaiyyətinin maraq dairəsində olan bu forum haqqında bir sıra xarici ölkələrin televiziya kanallarında məlumatlar verilib. Dünya mədəni irsi ilə bağlı məsələlərin müzakirə edildiyi bu tədbirə 50-dən çox ölkəni təmsil edən 70-ə yaxın nümayəndə qatılıb.

Dünya İrs Komitəsinin 42-ci sessiyasında Azərbaycan bir il müddətinə komitənin sədri seçilib. Ölkəmiz üçün böyük əhəmiyyətə malik belə bir qərarın qəbul edilməsi sözsüz ki, Azərbaycanın UNESKO ilə tərəfdaşlıq münasibətlərinin yüksək səviyyədə olmasını göstərir. İyulun 4-dək davam edəcək forum Mədəniyyət Nazirliyi, UNESKO-nun Dünya İrs Mərkəzi, Mədəni Mülkiyyətin mühafizəsi və bərpasının öyrənilməsi üzrə beynəlxalq mərkəzin (ICCROM), "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memariq Qoruğu İdarəsi və Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin birgə təşkilatlığı ilə reallaşmışdır. Dünyanın bu kimi mötəbər beynəlxalq təşkilatlarının öz tədbirlərini Bakıda keçirməsi həm də Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə artan nüfuzundan xəbər verir.

Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası ilə bağlı yaradılmış təşkilat komitəsinin sədri, mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev forumu açaraq bildirmişdir ki, UNESKO ilə münasibətlərin inkişafında, qarşılıqlı əlaqələrin möhkəmlənməsində Prezident İlham Əliyevin və

Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın xidmətləri əvəzsizdir. Daha sonra nazir müasir dünyada abidələrə və tarixi irse olan münasibətdən, mədəni irsin mühafizəsi, bununla əlaqədar respublikamızda tarixi abidələrə və mədəni irsə göstərilən dövlət qayğısından və s. ətrafı məlumat vermişdir.

Hazırda UNESKO-nun Dünya İrs Konvensiyasına uyğun olaraq Dünya İrs Siyahısına 276 milyon hektardan çox ərazini əhatə edən 1000-dən çox abidə daxildir. İndi Dünya İrs Siyahısında cəmi 1000 abidə var. Azərbaycandan iki abidə - həm İçərişəhər, həm də Qobustan qoruğu Dünya İrs Siyahısına daxildir. Ölkəmizdə bir neçə məkanın da UNESKO-nun Dünya İrs Siyahısına namizəd kimi irəli sürülməsi nəzərdə tutulub. Hazırda Şəkinin Xan sarayı və şəhərin qədim hissəsinin, Hirkan Milli Parkının, Naxçıvandıki türbələrini bu siyahıya salınması üzərində iş gedir. Onların idarə edilməsi, qlobal çağırış dövründə vəziyyətlərinin müzakirəsi və mühafizəsi diqqətdə olan məsələlərdir.

Tədbirdə UNESKO-nun Dünya İrs Mərkəzinin direktoru Mextild Rossler, eləcə də "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memariq Qoruğu İdarəsinin rəisi Əsgər Ələkbərov çıxış edərək mədəni irsin qlobal məhəbbətindən söz açmışdır. Sonra Mədəni Mülkiyyətin mühafizəsi və bərpasının öyrənilməsi üzrə beynəlxalq mərkəzin (ICCROM) baş direktoru Uebber Nodoronun forum iştirakçılarının ünvanlanmış videomüraciəti təqdim olunmuşdur. Abidə Məncərləri Forumunun iştirakçıları yeni biliklər əldə edilməsi, işgüzar əlaqələrin qurulması və təcrübə mübadiləsi baxımından forumun işini və görülmüş təşkilatı məsələləri yüksək qiymətləndirmişlər.

Dünyanın ən nüfuzlu Mədəni İrs Siyahısına daxil olan məkanların rəhbərlərinin iştirak etdikləri bu mötəbər forumda Azərbaycan nümayəndələri ölkəmizdəki real vəziyyəti diqqətə çəkmiş, Bakıda, Naxçıvanda, Şəkidə, Gəncədə və s. yerlərdə görülən işlər barədə ətrafı məlumat vermiş, eyni zamanda onların təcrübəsini gələcəkdə digər ölkələrdə də tətbiq etməyin vacibliyini bildirmişlər. Azərbaycanlı müvaxəzlərin fikrincə, təcrübə mübadiləsi olduqca gərəkdir. Onlar əmindirlər ki,

bu konfransdan sonra Azərbaycanda bir neçə məkanın siyahıya salınması prosesi sürətlənəcək.

Sessiya iştirakçıları istirahət günlərində İçərişəhərdə, Şirvanşahlar sarayında, Dağüstü parkda, Dənizkənarı Milli Parkda, Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyində, Azərbaycan Tarixi Muzeyində və şəhərimizin digər görməli yerlərində olublar.

Sessiya çərçivəsində Azərbaycanda ilk dəfə respublika səviyyəsində keçiriləcək Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatlığı ilə baş tutacaq bu tədbirdə bir sıra dövlət orqanları, özəl və qeyri-hökumət təşkilatları və sahibkarlar dəstək göstərirlər. I Respublika Sənətkarlıq Festivalının tərəfdaşları sırasında "I Love Baku" şəbəkəsi, Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi, Azərbaycan Sənaye Korporasiyasının "Azəripek" MMC-si, Səbail Rayon İcra Hakimiyyəti, "ABAD", Yasamal rayonu Əlillər Təşkilatı, Bakı Milli Gayim Evi, Türbət Mədəniyyət Mərkəzi, "Libraff" mağazalar şəbəkəsi xüsusi yer alıblar.

Beynəlxalq təcrübə nəzərə alınaraq Bakıda insanların daha rahat gəzmələri üçün festival açıq səma altında, Nizami küçəsində - Azərbaycan Akademik Dövlət Gənc Tamaşaçılar Teatrının qarşısındakı meydana təşkil ediləcək.

Tədbirdə Bakı və Sumqayıt şəhərləri, habelə Abşeron yarımadasının digər yerlərində fəaliyyət göstərən təxminən 60, bölgələrdən isə 40-ə yaxın sənətkar dəvət edilib. Festival ətrafında əl işlərinin marketinqi sahəsində müasir, innovativ üsulların

istifadəsi, həmçinin milli dəyərlərin yaşadılması istiqamətində mütəxəssislərin və sənətkarların iştirakı ilə Mirzə Fətəli Axundzadə adına Milli Kitabxanada konfrans keçiriləcək.

Festivalda gənc nəsəl, ziyarətçilərə əl işləri sənətinin texnologiyasının öyrədilməsi, nümayiş etdirilməsi məqsədilə "master club" qurulacaq və ustad dərsləri təşkil ediləcək. Yeni əl işləri sənətinin nümunələrinin təqdim olunması və onlara dəstək göstərilməsi üçün "wall art" və "street art" üçün şərait yaradılacaq. Festivalın əlbədiçiliyinin artırılması üçün "şəhərcik" plan-quruluşundan istifadə ediləcək. Belə ki, uşğın və ya yaxın sənətkarlıq istiqamətləri eyni stenddə yerləşdiriləcək və bu stendlər simvolik olaraq sənətkarlıq kəndini, qəsəbə və məhəlləsinin formalaşdıracaq. Beləliklə, festivalı ziyarət edən şəxslər "xalçaçılar kəndi", "dulusçular məhəlləsi", "misgərlər qəsəbəsi" və s. ilə tanış olacaqlar.

Mədəniyyət Nazirliyinin tabeliyində olan təşkilatların, habelə yaradıcı birliklərin iştirakı ilə festival günlərində hər gün bir saat konsert proqramı təşkil olunacaq. Festivalda uğurla iştirak edən, əl işlərinin keyfiyyəti və aktuallığı ilə seçilən sənətkarların xarici ölkələrdə keçirilən beynəlxalq sərgi-yarmarkalarda, habelə digər tədbirlərdə iştirakına kömək göstəriləcək.

UNESKO-nun Dünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası çərçivəsində Abidə Məncərləri Forumu öz işini uğurla davam etdirir.

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"

Cümhuriyyətin ilk əməliyyat polisi

101 il bundan əvvəl yaranmış Azərbaycan polisinin ilk nümayəndələrindən biri də Gəncə Şəhər Polis İdarəsinin ilk əməliyyat müvəkkili işləmiş, 1938-ci ildə repressiya olunan Mədət Məşədi Kərim oğlu Quliyevdir. Belə vətənpərvər ruhlı polis işçilərinin sayısında AXC-nin Daxili İşlər Nazirliyi və onun polis orqanları 1918-1920-ci illəri əhatə edən fəaliyyəti dövründə ilk müstəqil dövlətimizin milli maraqlarının müdafiəsində böyük rol oynamışdır.

1918-ci ilin əvvəllərində Bakı quberniyası Xalq Komissarları Sovetinin sədri S.Şaumyan göstəriş vermişdi ki, Gəncədə hərbi əyalətlərin ixtiyarında olan bütün silahlı ermənilərin elində cəmləndirilsin. Əslində isə Zaqafqaziya Seyminin qərarı belə idi ki, çar dövründən Gəncədə yerləşən hərbi hissələrin, eləcə də 216-cı alayın silah və sursatları yeni yaradılan Gəncə müsəlman alayına verilsin. Amma ermənilər buna mane oldular, hər cür hiylə və üsuldan istifadə edərək 216-cı alayın silahlarını öz əllərinə keçirdilər. Sonra da əvvəlki ənənələrinin coğrafiyasını genişləndirərək Gəncədə azərbaycanlıların kütləvi qırğınlarını təşkil etmək üçün hazırlıq işləri aparmağa başladılar. Təpədən-dırnağa silahlı ermənilər müsəlman məhəllələrinə hücum edir, iğtişaşlar törədirdilər. Demək olar ki, şəhərdə hər gün ermənilərlə azərbaycanlılar arasında qanlı toqquşmalar baş verirdi. Bakı komissarlarından olan Arsen Ömiryan isə bu iğtişaşlara əsaslı olaraq vətəndaş müharibəsi statusu verməyə çalışırdı. Azərbaycan vətəndaşı olmayan bolşevik-erməni qruplaşması Bakını zəbt etdikləri kimi, Gəncədə də hakimiyyəti boğmağa çalışırdılar. Şəhərdə baş verən gözəlməz hadisələr dövrün digər vətənpərvər gəncləri kimi Mədətin də diqqətini cəlb edir və hadisələrin iştirakçısına çevirirdi. Belə çətin anlarda gənc Mədət Balabağmında təşkil olunan könüllü özünümüdfiə dəstəsinin başçısı kimi əhalinin erməni terrorundan və bolşevik-daşnak hücumlarından müdafiə olunmasında əlindən gələni əsirgəmir.

Mədət hələ gimnaziyada oxuduğu illərdən haqqı-ədəli müdafiə etməyi çox sevirdi. Gəncənin qədim məhəllələrindən sayılan Bala-bağmında təşkil olunan könüllü özünümüdfiə dəstəsinin başçısı kimi əhalinin erməni terrorundan və bolşevik-daşnak hücumlarından müdafiə olunmasında əlindən gələni əsirgəmir. Mədət hələ gimnaziyada oxuduğu illərdən haqqı-ədəli müdafiə etməyi çox sevirdi. Gəncənin qədim məhəllələrindən sayılan Bala-bağmında təşkil olunan könüllü özünümüdfiə dəstəsinin başçısı kimi əhalinin erməni terrorundan və bolşevik-daşnak hücumlarından müdafiə olunmasında əlindən gələni əsirgəmir.

Süquta uğramış çar imperiyasının başsız qalmış ordu əsgərləri Türkiyənin Şərq cəbhəsindən evlərinə qayıdandan (1918-ci il 9 yanvar) Gəncə Müsəlman Komitəsinin təşəbbüsü ilə onları Şəmkir stansiyası yaxınlığında tərkislah edənlər arasında Mədət Quliyev də var idi. On vaxtdakı əsgərlərdən silahları təhvil alarkən Mədətin yanında Gəncə gimnaziyasının tələbəsi Məhəmməd Rəfiyev, gimnaziyanın sinif müəllimi Yaqub Rəfiyevə və İsfəndiyar Mehdiyə ermənilər tərəfindən açılan top atəşi nəticəsində həlak olurlar. Mirzə Əliəkbər Hüseynzadə ağır yaralanır. Təsədüf nəticəsində sağ qalan Mədət həmyaşadı Məhəmməd güllə yağışı altından çıxarkən öz hayatını təhlükə qarşısında qoyur. Nə qədər çalışsa da, Məhəmməd sağ qalmır. Silahların təhvil alınmasında, yarılların xəstəxanalara yerləşdirilməsi və imkənli adamlardan kimlərə həvalə olunmasında Mədət əlindən gələni əsirgəmir.

Bir aya yaxın davam edən "eşelon davası"nda Mədətin fədakarlığı Gəncə Müsəlman Komitəsi rəhbərlərinin diqqətindən yayınmır. "Dava" başa çatdı kimi Nağı bəy Şeyxzamanlının tövsiyəsi ilə o, "Əksinqilab ilə Mübarizə Təşkilatı"nın silahlarına qoşulur.

1918-ci il iyulun 2-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti Nazirlər Şurasının sədri və daxili işlər naziri Fətəli

xan Xoyskinin əmri ilə polis orqanları yaradılarda Mədət Quliyev şəhər polis sisteminə işləməyi özünə şərəf bilir. Cümhuriyyətin "Əksinqilabla Mübarizə Təşkilatı"nın dəstəyi ilə Gəncə Şəhər Polis İdarəsində baş əməliyyatçı vəzifəsinə təyinat edilir.

Avqustun sonlarında, Andranikin köməkçisi general Dro Konanyanın tapşırığı ilə 100 nəfərdən çox silahlı erməni Gəncədə iğtişaşlar törətmək, erməniləri üsyana qaldırmaq, müsəlmanları qırmaq və Milli hökumət quruculuğuna mane olmaq istəyirdi. Bundan bir neçə ay əvvəl həmin silahlıların bir qrupu Gədəbəy tərəfdən Şəmkir istiqamətinə hərəkət edərək Mədətin xəbərdarlığı ilə Gədəbəyli Məcid ağanın dəstəsi onların qarşısını almışdı. İstəyinə nail ola bilməyən general Dro neçə vaxt idi ki, özünə yer tapa bilmirdi. Odu ki, bu dəfə Həsənnə və Həsənabə dağlarının yanından keçərək Qabaqəpə, Xoşbulaq və Zəğalı kəndlərinin müsəlman əhalisinə qətlə yetirməyi, Yuxarı Daşkəsən və Bayan kəndindəki ermənilərlə birləşib, oradan Gəncəyə hücum edib, erməniləri üsyana qaldırmaq istəyirdi.

Bu xəbər Mədət Quliyevə çatır. Mədət qabaqtəpəli dostu Tərlan Məmmədini yanına çağıraraq tapşırır ki, "qapında xeyli qoyun-quzun var, cavan uşaqlar otarır, onlara etibar eləməyir, bu gündən özün qalxarsan Səbətkeçməzin üstündəki Çalmalı dağına, guya oralarda qoyun otarırsan, gözün yolda-izdə olsun, ermənilər görünən kimi kəndə xəbər edərsən. Çanaxçı Sarı Qafarla Şəmkirli Morul Məmməd öz dəstəsi ilə dağın düşündə sənin işarəni gözləyəcəklər".

Mədət Quliyev sonra Sarı Qafarla görüşür, Tərlan Məmmədə verdiyi tapşırığı ona da açıqlayır deyir: "Daşnaklar Səbətkeçməzdə dərinin dibini ilə yolu yarı edəndə Tərlan Məmməd səş-küy salacaq, onda sənin adamların arxadan, Morul Məmmədin dəstəsi qabaqdan, səşə gələn kənd camaatı da sağdan-soldan... öz işinizi qarşılıyır".

General Dronun əmri ilə yüze yaxın erməni silahlısı avqustun axırında Göycədəki düşərgələrindən Dəstəfur bölgəsinə istiqamət götürür. Həsənnə və Həsənabə dağlarının arasında keçib gələn yarı atlı, yarı piyada dəstəni Tərlan Məmməd uzaqdan görür və onların hərəkətini lanıtmək üçün yollarının üstünə iri qaya parçaları dığırılır, kəndə atlı çapar göndərir...

Daşnaklar Səbətkeçməzi çətinliklə yarı edəndə qəfil atışmada geri qaçanları Morul Məmmədin, irəli gedənləri Sarı Qafarın adamları atəşə tutur. Dağlara, meşələrə qaçmaq istəyən daşnakları isə əliyalbali kənd camaatı "qarşılıyır".

Bir erməni zabiti aradan salamat çıxmaq istəyəndə Morul Məmməd yanındakılara deyir: "Onu diri tutmasan, Mədət lələm menden inciyər!". Düşür onun dalınca, erməni qaçır, amma Xoşbulağa çıxmağında onu yaxalaya bilir, nəfəsini kəsib, silahını götürüb geri qayıdır.

Gəncəliər sonralar bilir ki, qabaqtəpəli Tərlan Məmmədin adı ilə dildə-ağızda gəzən Səbətkeçməz döyüşlərinin baş qəhrəmanı gəncəli Mədətdir. Bundan iki ay sonra Cümhuriyyətin daxili işlər naziri Fətəli xan Xoyskinin əmri ilə Mədət Quliyev Gəncə həbsxanasına baş nəzarətçi təyinat edilir. Təsədüf ki, cümhuriyyətin ömrü qısa olur. Milli hökumət 1920-ci ilin aprelinde XI Ordu tərəfindən süquta uğradılır.

Bu zaman bolşeviklər kədr çatışmazlığı ucubandan bəzi peşəkar və təcürbəli işçilərə, o cümlədən Mədət Quliyevə hələlik dəymirdilər. O, 1922-ci ilə kimi bu vəzifədə işləyir. İşini mü-kəmməl bildiyinə görə onu həтта irəli çəkirlər, daha məsul vəzifəyə yüksəldirlər. Gəncə İnqilab Komitəsi özlərinə təbə edib bildikləri məşhur qaçaq Dəli Alın və Kürbuu ormanlarda qaçaqların qurşunundan ötürmək üçün Mədəti 1922-ci ildə Qasım İsmayilov (İndi Gəranboy) Rayon Millis İdarəsinə rəis təyinat edir. Bir müddətdən sonra isə "Gəncə üsyanı"nın əsas iştirakçılarının biri - Gəncə Qəza Komitəsinə və bolşeviklərə qan udduran Qaçaq Məmmədqasım ilə onun qohum-aqrabası ilə üz-üzə qoymaq üçün Samux rayon Millis İdarəsinə rəis təyinat edilir. Gəncə İnqilab Komitəsinin qapalı iclaslarında Mədət Quliyevdən Qaçaq Məmmədqasımın, Sarı Qafarın, Şəmkir qaçaqlarının başçısı Ramazan oğlu Rüstəmin və Təhməzin, habelə onların dəstə üzvlərinin, patron və ərzaq sarıdan gizli kömək edənlərin, bir sözlə, qaçaqlarla əlaqəsi olan hər kəsin tutulub tezliklə ÇK-ya təhvil verilməsi tələb olunsa da, Mədət bu işə qol qoymurdu. İnqilab Komitəsi Qaçaq Məmmədqasımın yerini Çeyrançöldə, ya Kür qırağı ormanlarda öyrənib-biləndə dərhal həmin əraziyə hücum əməliyyatı hazırlayırdı. Hücum əməliyyatının vaxtı dəqiqləşdirmək üçün Qaçaq Məmmədqasımın və Şəmkir qaçaqlarının başçısı Ramazan oğullarına yerlərini dəyişmək üçün qardaşı Söyün, ya da Qulu vasitəsi ilə xəbər çatdırırdı.

İnqilabı hökumətin yüz faizlik qələbəyə hesablanan əməliyyatları hər dəfə uğursuzluqla nəticələndə, ordu əsgərləri kütləvi şəkildə itkiyə məruz qalanda Qəza Komitəsinin rəhbərləri əvvəl bir-birindən, sonra da Mədət Quliyevdən şərhənlənirdilər. Müddətdə məsələni yerli satqınların vasitəsi ilə tam dəqiqləşdirirdi. Bundan sonra NKVD işçiləri Mədət Quliyevdən işdən çıxarıb, həbs etməyi planlaşdırırdılar. Çox keçmir ki, bunun üçün əsas tapılır: Samux sakini Səttar münəfişə zəminində həmkəndlərini öldürür. Aylarla gedən istintaqdan sonra güllələnmə verəcəyi söylənən Səttarın məhkəmədə cəzası 10 il azadlıqdan məhrum etmə ilə yekunlaşır.

NKVD müstəntiqləri Səttarın güllələnmə cəzasının 10 illik həbslə əvəzlənməsində Mədət Quliyevə günahkar bilir. Guya Mədət Quliyev müqəddərin atası Cəbbar kişidən külli miqdarda rüşvət alıb, məhkəmə işçiləri ilə danışığa gedib... Buna görə Azərbaycan Dövlət Siyasi İdarəsinin əməkdaşları 1923-cü ildə Mədət Quliyevə həbs edirlər. İki il Bakıda NKVD zirzəmilərində işgəncələrə məruz qalandan sonra onun "cinayət işi" baxılmaq üçün Gəncə Dairə Məhkəməsinə göndərilir. "Cinayət işi"nin məhkəmə protokolları ilə tanışlıqdan məlum olur ki, hakim Baxşəli Adıgözləvün sədrliyi ilə keçən məhkəmə iclasında Mədət Quliyevin haqqında deyilənlər sübuta yetirilməyindən o, 1925-ci ildə azadlığa buraxılır.

Bir ildən çox işsiz qalan Mədət Quliyev Xoşbulaq massivinə meşə nəzarətçisi düzəlir. Mədətin məhkəmələrdən salamat qurtarmığı, belə bir işə düzəlməyi həzm edə bilməyən bolşeviklər onun hər addımına göz qoyurlar. Hansı yolla olursa-olsun onu aradan götürməyə çalışırdılar. Günlə-

rin birində onunla birlikdə Xoşbulaqda meşə nəzarətçisi işləyən Karapet Mirzoyanın meylli yol kənarında tapılarda NKVD əməkdaşları üçün əlverişli məqam yaranır. Dərhal Mədəti dövrün ciddi cəza tədbirlərindən olan səşərmə hüququndan məhrum edirlər. Azərbaycan Dövlət Siyasi İdarəsinin (DSİ) məsul işçisi, milliyətçə erməni Davud Asaturonun (Asaturyan) rəhbərliyi ilə Mədət Quliyev həbs olunur. Davud Asaturyan bu "ölüm işi"ni daha da "zənginləşdirmək" üçün Mədət Quliyevə yeni quruluş qarşı daim mübarizə aparın şəmkirli "bandit" Morul Məmmədə, Pırvərdiyev, dəstəfurlu Sarı Qafara və başqa qaçaqlara silah verməkdə, onlarla dostluq münasibətləri saxlamağında günahlandırır. Lakin Mədətin xətrini istəyənlər dostları, tanışları bu haqsızlığın qarşısını almaq üçün əllərindən gələni edib Mədət Quliyevdən azadlığa buraxılmasına nail olurlar.

Mədət ailəli idi, on il olardı ki, sevilib-seçdiyi Xədicə xanımınla mehriban dolanırdı, iki övlad atası idi, oğlu Qəzənfərin 9, qızı Qiyafənin 6 yaşları vardı. Siyasi idarə işçilərinin onu izləməsindən şübhələnmişdi. Odu ki, işini bir az ehtiyatlı görürdü - günün çoxunu evdə - uşaqları ilə bir yerdə olurdular. Həktarı yaxın üzüm bağı, 40-45 qoyun-quzusu, bir atı, bir sağmal camışı vardı. Hərdən boğ vaxtlarında bağda keçirdi, axşamətərfi qapı-qonşularla söhbətləşməyi, hal-əhval tutmağı çox sevirdi. Ancaq ermənilərin müsəlman məhəllələrinə arakəsilməz təcavüzlərinə eşidəndə dayanı bilmirdi. Dərhal qara atını yəhərləyər, könüllülərdən qalma dost-tanışı başına yığıb quldurların "dersini" verməyə gedərdi. Ümumiyyətlə, Mədət Quliyev milli ideyalarla yaşadığı üçün bolşeviklər onu çox təhlükəli hesab edirdilər. Odu ki, Gəncə erməniləri, xüsusilə bolşeviklərlə əlbir olan daşnaklar insanlarda milli məhlik və vətənpərvərlik hissini öldürmək üçün dərindən-qabıqdan çıxırdılar. İğtişaş törətmək, kimi isə aradan götürmək istəyəndə Mədət Quliyev kimi güclü bir şəxs onlara mane olurdular. Bütün bunlara son qoymaq, habelə məşhur qaçaq Sarı Qafarla, Morul Məmmədə, İsaş Salahlıya, Ramazan oğulları ilə, samuxlu Məmmədqasımın əlaqəsinə, əksinqilabı fəaliyyətinə görə 1930-cu il noyabrın 30-da Dövlət Siyasi İdarəsinin əməkdaşları Mədət Quliyevə növbəti dəfə həbs edirlər.

Dövlət Siyasi İdarəsində işgəncələrə məruz qalan, iki aydan artıq aramsız dindirilən Mədət Quliyev "497 Nə-ili cinayət işi"nin protokollarından məlum olur ki, həbsdə, da, istintaqda da DSİ-nin əməkdaşı Sarkisov soydadı şəxs icra etmişdir. Mədət Quliyevin işinin istintaqı 1931-ci il fevral ayının 16-da başa çatmış, bundan bir gün sonra o, Fövqəladə Komissiyasının qərarı ilə güllələnmişdir.

Gəncə Şəhər Baş Polis İdarəsinin istər təqaüddə olan veteranları, istərsə də bu gün xalqın asayişini ləyaqətlə qoruyan əməkdaşları söhbətlərdən nağıl qəhrəmanını xatırladın Mədət Quliyev daim yaxşı əməliyyatçı, işgüzar, vətənpərvər və peşəkar polis işçisi kimi xatırlanırlar.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin fəallarından olan Mədət Məşədi Kərim oğlu Quliyev SSRİ Ali Soveti Rəyasət Heyətinin "1930-1940-cı illər və 1950-ci illərin əvvəllərində baş vermiş repressiyalara münasibətdə ədalətli bərpə edilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında" 16 yanvar 1989-cu il tarixli fərmalarına əsasən bəraət verilmişdir.

Rəhman SALMANLI, "Azərbaycan"

Yeni nəşrlər

Məkrli erməni siyasəti faktlarla sübuta yetirilib

1920-ci il aprel ayının 27-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ərazisi XI Qırmızı Ordu tərəfindən işğal olundu. Bu tarix Azərbaycanda uzun illər sovet hakimiyyətinin qurulması günü kimi bayram edilmişdir. Tarix bu cür təhrif olunmuşdur.

Hazırda 27 aprel günü və həmin ərəfədə baş verən olaylar müasir dövrdə tarixşünaslığın prioritet sahələrindən biri kimi yeni yanaşma tələb edir. Bu yanaşmada əsas məsələ işğal faktıdır. Topraqlarımızın 20 faizi Ermənistanın silahlı dəstələri tərəfindən işğal edilmişdir. Ona görə də Azərbaycanın 1920-ci ildə sovet ordusu tərəfindən işğalı ilə əlaqədar olaraq elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasına ciddi ehtiyac duyulmuşdur. Belə tədqiqat işlərindən biri də AMEA A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, dosent Əzizə Ənvər qızı Nəzərinin institutun Elmi Şurasının qərarı ilə çap olunmuş "Армянский след в бесчинствах XI Красной армии в Северном Азербайджане (1920-1921 гг.)" ("Şimali Azərbaycanda XI Qırmızı Ordunun işğalçı hərəkətlərinin erməni izi (1920-1921-ci illər)") adlı monoqrafiyasıdır.

Çoxsaylı elmi əsərlərin və dörd monoqrafiyanın müəllifi olan Əzizə Nəzərinin bu monoqrafiyası sovet işğalı zamanı XI Qırmızı Ordunun tərkibində qulluq edən erməni hərbçilərin məqsədlə şəkildə Azərbaycana qarşı törətdikləri əməllərdən bəhs edər, əməllərinin, tələblərinin, əhəlinin xüsusi mülkiyyətinin, əşyalarının müsadirə edilməsi məkrli erməni siyasətinin tərkib hissəsi olduğunu göstərir. Ə.Nəzərinin bu mövzuya mürciət etməsinin onun vətəndaşlıq mövqeyindən irəli gəlir və bu mövzu ilk dəfədir ki, alimin monoqrafiyasında öz əksini tapmışdır. Monoqrafiyanın elmi redaktoru tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent İ.Niftəliyev, rəyçilər tarix üzrə elmlər doktoru V.Abişov, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent N.Məmmədşadadır.

Monoqrafiya 2 fəsildən ibarətdir. Müəllif çoxsaylı arxiv və dövlət sənədlərindən, ordu və dövlət rəhbərlərinin yazışmalarından, dövrü nəşrlərdən və elmi ədəbiyyatdan istifadə edərək aprel işğalından sonrakı bir il ərzində XI Qırmızı Ordunun və onun tərkibindəki ermənilərin zorakılıqlarını faktlarla sübut etmişdir. Əsər müəllifin yüksək analitik təhlil bacarığı ilə yazılmışdır. Dili sadədir, oxunaqlıdır.

Monoqrafiyada Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Siyasi Sənədlər Arxivindən və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Arxivindən istifadə edilmiş sənədlər Əzizə Nəzəri tərəfindən ilk dəfə elmi dövriyyəyə gətirilmişdir. Sovet işğalı nəticəsində Azərbaycan öz müstəqilliyini itirdi. Cümhuriyyət liderlərinin bir hissəsi güllələndi, bir hissəsi mühacirət həyatı keçirməyə məcbur oldu, bəziləri isə XI Qırmızı Ordu işçisinə yerləşdirilmiş erməni terrorçularının tərəfindən öldürüldü. Vəziyyətdən istifadə edən ermənilər Gəncə, Qarabəg, Şamaxı və digər qəzalarda xüsusi canfəşanlıq və qəddarlıqla azərbaycanlı əhalinin başına müsibətlər gətirdilər.

1918-ci ildə Bakı Soveti ordusunun 80 faizi ermənilərdən ibarət idi. 1920-ci il aprel işğalı zamanı da ordunun tərkibindəki ermənilərin faizi buna yaxın idi. Yeni bolşevik hakimiyyəti ermənilərə arxalanırdı. Azərbaycanda sovet

hakimiyyətini quranlar içərişində Bakı kommunası ilə bağlı olan A.Mikoyan, L.Mirzəyan kimi daşnaklar azərbaycanlılara qarşı soyqırımın fəal iştirakçıları idilər. Monoqrafiyada qeyd olunduğu kimi, ordu rəhbərləri etiraf edirdilər ki, ermənilər rus əsgərləri arasında təbliğat aparır, onları azərbaycanlıların üzərinə yönəldirdilər. Hərbçilərin bir çox özbəşənəliqləri da bundan irəli gəlirdi. İnanırıq ki, Əzizə Nəzərinin "Şimali Azərbaycanda XI Qırmızı Ordunun işğalçı hərəkətlərinin erməni izi (1920-1921-ci illər)" adlı monoqrafiyası alimlərin, bu sahədə çalışan mütəxəssislərin, eləcə də ictimaiyyətin marağına səbəb olacaqdır.

Aypara RÜSTƏMOVA, tarix üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

"AzerTelecom" ölkəmizin Regional Rəqəmsal Mərkəzə çevrilməsi üçün program icra edir

Azərbaycanı beynəlxalq internet şəbəkəsinə bağlayan magistral (backbone) internet provayder şirkəti "AzerTelecom"un baş icraçı direktoru Fuad Allahverdiyev İsviçrənin Sürix şəhərində keçirilən İsviçrə-Azərbaycan Biznes Forumunda "Azərbaycan rəqəmsallaşma prosesləri və "Azerbaijan Digital HUB" proqramının bu proseslərə töhfəsi" mövzusunda çıxış edib. Fuad Allahverdiyev çıxışında dördüncü sənaye inqilabı şəraitində rəqəmsallaşma proseslərinin Azərbaycanı da sürətlə gətirdiyini, Prezident İlham Əliyev tərəfindən İKT sektorunun dayanıqlı inkişafı istiqamətində müxtəlif dövlət proqramları, sərəncam və fərmanların qəbul edildiyini qeyd edib.

O, "AzerTelecom" şirkətinin hazırda icra etdiyi "Azerbaijan Digital HUB" proqramı barədə məlumat verərək bu proqramın ölkənin İKT, telekommunikasiya sektorunun inkişafı, rəqəmsallaşma proseslərinin mühüm töhfə verəcəyini bildirdi. "Digital HUB" proqramı ölkə daxilində dayanıqlı infrastruktur quruculuğunu, Avropa ilə Asiya arasında rəqəmsal telekommunikasiya dəhlizinin (Rəqəmsal İpək yolu) yaradılmasını, Trans-Xəzər magistralının çəkilişini, ölkəmizdə regional Data Mərkəzin tikintisini və Azərbaycanın Qafqaz, MDB, Orta və Cənubi Asiya, Yaxın Şərq və ət-raf regional üçün Regional Rəqəmsal Mərkəzə çevrilməsini və rəqəmsal ekosistemin formalaşmasını nəzərdə tutur" deyə Fuad Allahverdiyev bildirdi.

Qeyd olunub ki, "Digital HUB" proqramı Avropa və Asiya ölkələri arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasına xidmət edəcək, iki qitənin müxtəlif döv-

lətlərinin telekommunikasiya və kontent operatorlarının əməkdaşlığı, biznes əlaqələrinin daha da genişlənməsi üçün təməl olacaq. Azərbaycan bu proseslərdə mərkəzi ölkəyə çevriləcək və proqram çərçivəsində rəqəmsal telekommunikasiya dəhlizinin qurulması bir çox ölkələrdə rəqəmsallaşma proseslərinin sürətlənməsinə töhfə verəcək.

İsviçrə-Azərbaycan Biznes Forumu İsviçrə Konfederasiyasının Sürix şəhərində İqtisadiyyat Nazirliyinin dəstəyi, Azərbaycan Respublikasının İsviçrə Konfederasiyasındakı səfirliyinin və Azərbaycanın İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun təşkilatçılığı ilə iyulun 27-də keçirilib.

"AzerTelecom" Azərbaycanın, ümumilikdə isə Cənubi Qafqaz regionunun ən iri telekommunikasiya operatorlarından biridir və ölkənin ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi olan "Bakcell" şirkətinin törəmə

Paytaxtda yeni ekoloji layihə başlayır

Paytaxtımızı daha da gözəlləşdirmək, göz oxşayan məkana çevirmək məqsədi ilə Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti tərəfindən yeni layihə - bərk meişət tullantılarının yığılması, daşınması və çəşidlənməsinin ən müasir səviyyədə təşkil edilməsi konsepsiyası həyata keçirilir.

Bununla əlaqədar bu sahədə böyük təcrübəyə malik Böyük Britaniyanın tanınmış Mott MacDonald şirkəti ilə müqavilə bağlanmış və ilkin olaraq Nərimanov rayonunda bu işlərə sınaq kimi başlanmışdır.

İyul ayının 10-dan etibarən konsepsiyanın əsas mərhələsinin həyata keçirilməsi start veriləcək. Bununla bağlı hər məhəllədə meişət tullantıları üçün yaradılan meydançalara yeni, müasir tipli konteynerlər quraşdırılır.

Quraşdırılan konteynerlər 2 rəngdə - yaşıl və narıncı rəngdə olacaqdır. Narıncı konteynerə kağız, karton, şüşə, metal və plastik tullantılar, yaşıl konteynerə isə di-

gər tullantılar atılacaq. Sakinlərin rahatlığı üçün ilkin mərhələdə hər mənzilə 2 cür yaşıl və narıncı çəşidleyici paketlər paylanacaq.

Bu işin görülməsi şəhərimizin təmiz saxlanılmasına, gözəlləşməsinə, ətraf mühitin və sağlamlığımızın qorunmasına, yeni ekoloji, sanitariya mədəniyyətini formalaşdırmasına və iqtisadi səmərə əldə olunmasına xidmət edəcək.

Bununla əlaqədar olaraq Nərimanov rayonunun sakinlərinə proseslərin izah edilməsi məqsədi ilə müvafiq qurumların nümayəndələri məhəllələrdə görüşlərə başlayır, bloklara, həyətlərə, binalara izahedici reklamlar yapışdırılır, mənzillərə broşurlar paylanılır. Gələcəkdə bu işlər digər rayonlarda da aparılacaqdır.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının Naqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi Dövlət Radiotezliklər İdarəsi xüsusi loqolu markaların, kitabların və digər tanıtım məhsullarının satın alınması məqsədilə açıq tender elan edir

Təkrar

Tender 1 LOT üzrə keçirilir.

Tender iştirakçılarna təklif olunur ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə, yazılı surətdə təqdim etsinlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Dövlət Radiotezliklər İdarəsinin Bakı şəhəri, Droqal döngəsi, 702-ci məhəllə, 6-cı mərtəbə (əlaqələndirici şəxs: Qaryağdı Nağıyev; əlaqə telefonu: +99412 598-21-37, +99412 493-13-53) ünvanından ala bilərlər.

İştirak haqqı: 700 (yeddi yüz) manat.

H/H: AZ78AZPO91015461200420100072

Bankın adı: "Azərpoçt" MMC PF1

Bankın VÖEN-i: 9900037711

Bankın kodu: 691011

M/H: AZ76NABZ0135010000000094944

SWIFT: AZPOAZ22

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərfin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);

- tender təklifi dəyərinin qiymətinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərfin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilmə vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna borcun olub-olmaması barədə arayış;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- əsas şərtlər toplusunda nəzərdə tutulan digər sənədlər.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 19 iyul 2019-cu il saat 17:00-a kimi, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 31 iyul 2019-cu il saat 17:00-a kimi Bakı şəhəri, Droqal döngəsi, 702-ci məhəllə; 6-cı mərtəbə, Dövlət Radiotezliklər İdarəsinə təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri 01 avqust 2019-cu il saat 11:00-da Bakı şəhəri, Droqal döngəsi, 702-ci məhəllə ünvanında açıqlacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

Qobustan Rayon İcra Hakimiyyəti Qobustan şəhərində istismar müddəti başa çatmış 6 ikimərtəbəli 8 mənzilli binada yaşayan sakinlərin mənzil məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə 48 mənzilli yaşayış binasının tikintisi ilə bağlı açıq tender elan edir

Təkrar

Tender 1 LOT üzrə keçirilir.
Tender iştirakçılarna təklif olunur ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə, yazılı surətdə təqdim etsinlər.
Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar.
Tenderdə iştirak etmək istəyənlər aşağıdakı məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Qobustan şəhəri, H.Əliyev prospekti, 1 ünvanında yerləşən Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin inzibati binasından (əlaqələndirici şəxs: Müslümov Fazil; əlaqə telefonu: 02024- 5-27-54) ala bilərlər.

İştirak haqqı: 200 (iki yüz) manat

Qobustan YXO

VÖEN: 4800016471

H/H: AZ37AIB32051019447200201172

Bankın adı: "Kapital Bank"ın Qobustan filiali

Bankın VÖEN-i: 9900003611

Bankın kodu: 200725

M/H: AZ37NABZ: 01350100000000001944

SWIFT: BIKALIBAZ2X

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərfin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);

- tender təklifi dəyərinin qiymətinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərfin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilmə vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna borcun olub-olmaması barədə arayış;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- əsas şərtlər toplusunda nəzərdə tutulan digər sənədlər.

Sənədlər Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanuna uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 20 iyul 2019-cu il saat 17:00-a kimi, tender təklifi və bank təminatını isə möhürlənmiş ikiqat zərfdə 29 iyul 2019-cu il saat 17:00-a kimi Qobustan rayonu, Qobustan şəhəri, H.Əliyev prospekti, 1, Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinə təqdim etməlidirlər. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır. İddiaçıların təklifləri 31 iyul 2019-cu il saat 11:00-da Qobustan şəhəri, H.Əliyev prospekti, 1 ünvanında açıqlacaqdır. İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

"Azərişiq" ASC Yaşma, Yaşma Bağları və Şurabad Külək Elektrik stansiyalarında quraşdırılmış külək enerjili elektrik qurğularının daimi işlək vəziyyətdə saxlanması məqsədilə istifadə ediləcək alət və ehtiyat hissələrinin satın alınması üçün açıq tender elan edir

Təkrar

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir.
LOT-1: Yaşma, Yaşma Bağları və Şurabad Külək Elektrik stansiyalarında quraşdırılmış külək enerjili elektrik qurğularının daimi işlək vəziyyətdə saxlanması məqsədi ilə istifadə ediləcək alət və ehtiyat hissələrinin satın alınması - 400 manat

"Azərişiq" ASC

Hesab №: AZ83AIB33020029441802068118

VÖEN: 9900069391

Benefisiarın Bankı: Kapital Bankın Gənclik filiali

Kod: 200189

VÖEN: 9900003611

Müxbir hesab №: AZ37NABZ0135010000000001944

SWIFT Code: AIBAZ2X

Tender iştirakçılarna təklif edilir ki, öz tender təkliflərini möhürlənmiş, imzalanmış şəkildə ikiqat zərflərdə yazılı surətdə təqdim etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı texniki və maliyyə imkanlarına malik olmalıdırlar.

Tenderdə iştirak etmək istəyənlər LOT üzrə göstərilən məbləğdə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba köçürdükdən sonra Azərbaycan dilində tərtib olunmuş əsas şərtlər toplusunu Bakı şəhəri, Ə.Qayıbov küçəsi, 8 ünvanında yerləşən "Azərişiq" ASC-nin inzibati binasından ala bilərlər.

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
Əlaqələndirici şəxs - Zaur Abdullayev (telefon: 440-39-93, daxil: 23-32).

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- tender təklifi (zərfin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);

- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərfin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilmə vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;
- müvafiq mallar üzrə menşə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində 2 (iki) nüsxədə (1 ədəd əsl və 1 ədəd surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan məlumatlar Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır).

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq həyata keçiriləcəkdir (https://etender.gov.az/).

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 22 iyul 2019-cu il saat 16:00-a qədər, ixtisas uyğunluğu proseduru keçmiş iddiaçılar isə tender təklifi və bank təminatını möhürlənmiş ikiqat zərfdə 29 iyul 2019-cu il saat 16:00-a qədər Bakı şəhəri, Ə.Qayıbov küçəsi, 8 ünvanında təqdim etməlidirlər.

Göstərilən vaxtdan gec təqdim edilmiş zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

İddiaçıların təklifləri 30 iyul 2019-cu il saat 16:00-da Ələsgər Qayıbov küç., 8 ünvanında, "Azərişiq" ASC-nin inzibati binasında açıqlacaqdır.

İddiaçıların səlahiyyətli nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi "İstehlak Mallarının Ekspertizası Mərkəzi" MMC tərəfindən içməli bulaq suyunun satın alınması məqsədilə 19.06.2019-cu il tarixində keçirilmiş kotirovka sərəhsunun qalibi 9487.20 (doqquz min dörd yüz səksən yeddi manat 20 qəpik) manat qiymət təklifi ilə "Şeh Group" MMC elan olunmuşdur və qalib gəlmiş təşkilatla 01.07.2019-cu il tarixində müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Kotirovka sərəhsu

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən "Azərbaycan" qəzetinin 09.04.2019-cu il tarixdə elan edilmiş fondun tabeliyində olan Sosial Xidmət Müəssisələrinə Dərman, sarğı ləvazimatlarının və materiallarının satın alınması üzrə elan edilmiş açıq tenderdə "Azəri-Med" MMC qalib müəyyən edilmişdir.

Tender komissiyası

Beynəlxalq aləm

Türkiyə aviasiyası PKK-nın İraqdakı obyektlərini vurdu

Türkiyə Hərbi Hava Qüvvələri İraqın şimalındakı Zap rayonunda PKK terrorçularının obyektlərinə zərbələr endirmişdir. Bu barədə Türkiyənin Milli Müdafiə Nazirliyi məlumat verir.

Aviasiya uçuşları İraqın şimalındakı digər rayonda - Hakurda keçirilən "Pəncə" əks-terror əməliyyatının qərargahı ilə əlaqələndirilmişdir.

Türkiyənin Milli Müdafiə naziri Hulusi Akarın rəhbərlik etdiyi "Pəncə" əməliyyatı mayın 28-nə keçən gecə artilleriya hazırlığından başlamışdır. İki həftədə İraqın şimalında onlarca PKK terrorçusu məhv edilmişdir.

Dünyada 32 mindən çox miqrant həlak olmuş, yaxud itkin düşmüşdür

2014-2018-ci illərdə 32 mindən çox miqrant həlak olmuş, yaxud itkin düşmüşdür. Ən çox sayda ölüm halları Şimali Afrikadan Aralıq dənizi ilə Avropaya gedən yolda baş vermişdir. Bu barədə Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatı məlumat verir.

Hesabatda deyilir ki, göstərilən müddətdə Aralıq dənizində 18 min nəfərə yaxın adam həlak olmuş, yaxud itkin düşmüşdür. Onların təxminən üçdə ikisinin cəsədləri hələ də tapılmamışdır. Təşkilatın nümayəndəsi Coel Millman bildirmişdir ki, Cənubi-Şərqi Asiyada baş vermiş 2,2 min ölüm hadisəsinin dərindən qacqınları çoxluq təşkil edir. Cə-

nubi Asiyada isə 288 ölüm halının əksəriyyəti Əfqanıstanlı olan miqrantların payına düşür.

Bu yaxınlarda Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatının və UNICEF-in bununla bağlı hazırladığı birgə hesabat miqrantlara çevrilən və təhlükəli yola çıxan uşaqlara həsr olunmuşdur. Əldə edilmiş məlumatlar göstərir ki, 2014-2018-ci illərdə 1600-ə yaxın uşaq həlak olmuş, yaxud itkin düşmüşdür.

Tədqiqatçılar qeyd edirlər ki, bu faciənin əsl miqyası məlum deyil. Çünki bir çox hallarda miqrant uşaqların ölümü heç bir yerdə qeydə alınmır.

İrkutskdə daşqınlarda həlak olanların sayı artır

Rusiya Federasiyasının İrkutsk vilayətində daşqın qurbanlarının sayı artır. Bəzi məlumatlara görə, həlak olanların sayı 15 nəfərə çata bilər. Vilayətin altı rayonunda 3300-ə yaxın evi su basmışdır. İki min nəfərdən çox adam təxliyə edilmişdir.

Təbii fəlakətin vurduğu maddi ziyanı qiymətləndirmək hələ ki mümkün deyil. Fəsadların aradan qaldırılmasında Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşları, hərbçilər və yerli sakinlər iştirak edir.

Artıq suyun səviyyəsi tədricən azalır. Lakin meteoroloqlar heftənin axırlarında ley-sənəm yağışları və güclü külək olacağını proqnozlaşdırırlar.

Xatırladaq ki, bundan əvvəl iki dəfə - ötən ayın 12 və 23-də Yəməndən göndərilən pilotsuz təyyarələr Abha aeroportuna zərbələr endirmişdi.

Hövsilər Səudiyyə Ərəbistanında hava limanına yenə hücum etdilər

Yəmənin "Ənsər Allah" (hövsilər) hərəkatı qiyamçılarının pilotsuz döyüş təyyarəsi Səudiyyə Ərəbistanının cənub-qərbində yerləşən Abha hava limanına hücum etmişdir. Nəticədə doqquz mülti şəxs, o cümlədən Hindistan vətəndaşı yaralanmışdır. Bu barədə Ərəb koalisiyasının mətbuat katibi Türki Malikiyyə istinadən Səudiyyə Ərəbistanının SPA

agentliyi xəbər verir. Hücum dənən saat 00:35-də baş vermişdir. Yaralları xəstəxanalara yerləşdirilmişdir. Ər-Riyaddan bildirmişlər ki, hücumun arxasında Tehran dayanır.

Səudiyyə Ərəbistanının "Ər-Ərəbiyyə" telekanalının verdiyi məlumata görə, hücumla əlaqədar hava limanında uçuşların cədvəlində dəyişiklik edilməmişdir.

BAŞ REDAKTOR Bəxtiyar SADIQOV	Ünvan AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə e-mail: secretary@azerbaijan-news.az az.reklam@mail.ru azerbaijan-news@mail.ru www.azerbaijan-news.az	Telefonlar Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavinləri - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavinləri - 539-44-91, Parlament və siyasi şöbəsi - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00, Mühəssisat - 539-59-33, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,	Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82, Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73, Mühəssisat - 539-59-33, Faks - (+994 12) 5398441	Qeydiyyat nömrəsi 1 "Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində, yığılın şöhlənməsi, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir	Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərəcə üçün göndərilən digər yazılarda da istifadə edilə bilər Gündəlik qəzet Tiraj 8405 Sifariş 2159 Qiyməti 40 qəpik	Əyləmələrə cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır